

د گل پاچا الفت خبری

د الفت خبری

Ketabton.com

مہتمم: دوکتور عبدالرحمن، الفت

خبرنی آساہ

لیکونقر: دوکتور میر ابرار کمال

د زمري مياشت ۱۳۶۷ هجري شمسي کال

فهرست

1.....	دِ الْفِتْ خَبْرِي
1.....	د حق رنا
3.....	پروردگارہ!
5.....	خير البشرہ!
9.....	رحمة اللعالمين
10.....	د حج الهام
14.....	دزره مضمون
15.....	د كربلا الهام
23.....	سترگه دسبا يمه
24.....	قهرمانه بيغله
25.....	پير
26.....	ملی حماسه
27.....	وطنه
32.....	گل پرسته
33.....	تلوسه
35.....	مري ژوندى
36.....	د مور مينه
37.....	موري!
40.....	قدر او مقدار
42.....	صاحب
43.....	سبک نظر
44.....	مساوات
46.....	مانيجن
48.....	نن او پرون
48.....	د زره دنيا
49.....	څه کيرو؟
50.....	سياست
51.....	سرنوشت

52.....	بی جلبه زور
53.....	ملی شوری ۱۳ دوره
54.....	د خان مهربانی
56.....	پالیسی
58.....	زه او دي
59.....	ترقي او تمدن
61.....	څه جوړیږی؟
63.....	بی چله اوناچله
63.....	رنا
64.....	قبيله پرستی
66.....	د شوری فضا ۱۳ دوره
68.....	په چاپسی څی؟
69.....	نه گورم
70.....	دروغ او رښتیا
71.....	د درگاه سپی
74.....	زندان
77.....	د محیط تاثیر
78.....	د دهقان درس
80.....	چا څه راوړه او چا څه
82.....	په ښکلا مین
83.....	څلوریخی
84.....	څلوریخی
114.....	لغمانی
129.....	که پیداشی
130.....	په داسی حال کینی
131.....	ښځه
134.....	دلیر او ستمگر
135.....	په غلا غلا کتل
136.....	د مینی او ښکلا نجوی
137.....	د ژوند مرثیه
138.....	زړه او ضمیر

138	زر
139	د ژوند د ستور
140	د عشق جنون
142	حسن او نظر
143	اولوالالبصار
148	خبرنه و
149	اقتدار
151	مزدوری سترگی
152	ملی قدرت
153	محمّد(ص)
157	پا که مینه
158	رسم رواج
161	بابا
161	بنامار
163	د غریب کیلی
165	حاضر جوابی
166	څوک څه پوهیږی؟
167	د محمد(ص) تعلیم
168	د محمد(ص) عرفان
170	د اسلام آغاز او انجام
173	په خان مینه!
175	محیط او انسان
176	عمل او عکس العمل
177	سوتی
178	خپل او پردي
180	د شاعر ترنم
181	امیدونه راژوندی کره
182	د عصر دلبره!
182	جوی انقلاب
184	نوی گل
185	آزادي

186.....	خپلواکی
188.....	زما وصیت

بسم الله الرحمن الرحيم

دِ الْفَتِّ خَبْرِي

د زره خبرې د الفت خبرې د عقل او فکر د حیرت خبرې
د محبت له حرارت نه پیدا د وینې احساس د بصیرت خبرې
د حق رڼا د روح نجوالري د عشق نغمه د معرفت خبرې
راغلی دنیا ته د الهام له لاری د لور او بشکلی حقیقت خبرې
د کار خبری د الفت کاردی هر وخت په کاردی د الفت خبرې

د حَقِّ رِنَا

له وهم و خـ یاله! او د عقل تصور نه بهر
چـ یرته چه نه رسیږی هیڅکله د علم نظر
لـ ه دي عالمه ماوراء زمان مکان نه جلا
تـ ولو رنگونو صورتونو کم و کیف نه سوا
د حـ ق رڼا کړی تجلی چه یې ایمان ویني
عـ قل پوه نه دي چه یې څنگه په څه شان ویني
خـ دایه! تانشي پیـ ژندي زمونږ قلیل علم
دایه علت، معلول ولاړ زمونږ علیـ ل علم

راندۀ پوهیږی چه لمر شته دي مگر لمر نه ویني
سحر له خوبه راپاڅیږی خوشحرنه ویني
گونگ شونډی ویني چه خوځیږی خو خبره ناوری
کانه ته یو څه ووايو او هغه بل څه اوري
دغسسي مونږ هم د رندوکنو په لاریو روان
مونږ له مکانه وتي نشو اوته یې لامکان
بناپیرک کله دغه د لمر خپله رڼا کښي ویني
د لمر رڼا بس د سپوږمی په تجلا کښی ویني
مونږ به لاڅه یو زمونږ علم اویقین به څه وي
یوه ماشوم نه د بلوغ په باب تخمین په څه وي
نور وکښی وینو هغه څه چه یې په ځان کښی وینو
د خپل غلط قیاس عکسونه په جهان کښی وینو
په آینه کښی ماشومان تصویر دځان گوری
کوي باور چه واقعي نور ماشومان گوري
ډیر مجهولات شته چه انسان لاپیژندلی نه دي
د غیب پردو کښی ډیر څه پټ دي چا لیدلی دي
ډیر څه موومنل هغه وروسته غلط وختل
ډیر څه مورد کړه چه نن علم او حکمت ومونل
زمونږ مننه زمونږ رد زمونږ انکار غلط
څه اعتبار لری زمونږه اعتبار غلط

ستا معـــــــــــــــــرفت ته د بشر عقل رسیری کله
دانســـــــــــــــــانی فکر لباس په تاجوړیری کله
اهل عـــــــــــــــــرفان په تضرع((ماعرفناک)) وایی
مونږ هغه حمد کله ویلی شو چه تاته بنیایی

پروردگاره!

پیدا دي کره پـــــــــــــــــسونه هم لیوان پروردگاره
د بنوبدو خـــــــــــــــــالقه! هم رحیم اوقهارره
پسونه شکرکاری چه گیاه دي کره زرغونه
لیوان دي ثنا وایی چه پیدا دي کره پسونه
خیالی زرکه دي ستایی چه احسن الخالقین یی
صیاد، باز اوبابنه وایی چه خیرالرازمین یی
یزید شکر گـــــــــــــــــزاردي چه فاتح د کربلا دي
حسین کوي دیر فخر چه سیدالشهدا دي
شاهان دي کره سرلـــــــــــــــــوری د دولت په تخت و تاج
شاهي تاج نه دي تیـــــــــــــــــبنته کره ادهم لره معراج
گوډوایی شکر خدایه چه دوه سترگی غرومه
روند وایی ډیره بڼه ده چه نادودي نه وینمه
گونگی د حال په ژبـــــــــــــــــه شکر شکر کښی دا وایی

گونگ بڼه يم چه دروغ نه وایم غیبت نه راته بڼایی
په هر حال دې راضي ی—ولرو صبر د ایوب
قصه مو هیږه نه ده د ی—وسف او د یعقوب
یومیاشي بل هاتی کړی خـیـنی لوی خـیـنی واره
لویان دې کړه خوړونکی او واره ورته خواړه
په نس کښی د ماهی ژوندی ساتلي شی انسان
چه ته یی ساتي ربه! نه غـرـقـیـری په طوفان
د تیغ خوله دې کړه بڼـدـه په مری د اسمعیل
په سره اور د نمرود کښی دې ساتلی دی خلیل
هاتی په زمکه پری—ووت ابابیل چه په هوا شو
مشکله نه ده تاته د ش—داد وژل په میاشو
قادره! ذوالجلاله! ی—ی فعال ما یرید
که ستا اراده نه وای خ—ه کولی شو یزید
بي ستاله ارادې نه هی—خوک نشی کولای
نه خوک شی بڼه کیدلی اونه خوک بد شی بدیدلی
بابل دې نغمه خـوان گل وگلزار باندی شیدا کړ
کارغه دې د بدب—وی مردار خوړلوته پیدا کړ
د شاتو په مچيو ج—وړوي خواړه عسل
د مار لرم په نیش کښی ل—ری زهر د اجل

دردونه ستا له خو وادې دواگانې ستاله خوا
شیطان دې پیداکړی د آدم ته لاپخوا
خوک نشی پوهی دلی ستا کړوپه حکمتونو
موسی لا خبرنه و ستا د خضرپه کارونو
قاصراو مقصر دی خو دایه علم د بشر
دغیب پردوکښی پت کله لیدلی شی نظر
ترخو علم محدود وي په زمان اوپه مکان
بعید به وي امکان پیژندل دلامکان

خیرالبشره!

رحمة اللعلل مین خیرالبشره!
دکامل انسانیت اصلی مظهره
ته نه وی په جهان کښی ریا نه وه
دادراک اوشعور سترگوبینا نه وه
تاکړه ورکه هغه توره تررمی
چه نه لمر شوه ورکولی نه سپورمی
سریتوب ورساوه تا ترمعراجه
فرعون دې کړه راکوزه له تخت وتاجه

فقيران او حقيران دې عـزیزان کړه
سرکشان دې پخپل ځان پورې حیرام کړه
انسانی کرامت تـار او رانسان ته
بشري وروري دې راورلـه جهان ته
په عالم کنبی دې پیدا نوی نظر کړ
چه قادر دې په لـیدو د خیر وشر کړ
جوړ دې کرله ملتـونو یو ملت
د توحـید د کلیمی په برکت
د خدای کور کنبی دې پرینشودل بتان
مشرکان دې کړه د یو خدای بندگان
د سړیو جـورول دې لوی هنر و
که نه ! یونـوم د بوجهل او عمر و
دیر بی لاری دې روان په سمه لار کړه
ناپوهان دې پوه په حق دمور او پلار کړه
د یتیم د اوبنکوقـدردرسره و
د پیرزونظر دې تـل په بیچاره و
انسانی حقوق دې بنـخو لره ورکړه
د عزت ټیکری دې کونډو ته په سر کړه
عدالت دې د تقوا جز و بـاله
مساوات دې پـه عمل کنبی و پاله

که مسجد دې جوړاوه که خندوقونه
کره دې نوروسره سم مشکل کارونه
غزاگانو کښې له هرچانه صابر وي
په جهاد کښې په شخصاً خپله حاضر وي
مشکلاتوک کښې له هر چا مستقیم
خدای درکړی لوی دولت خلق عظیم
مړوی که څوک یوازی تش نسونه
تامری کړي وری سترگی وری زړونه
موالی دې کړه سرلوری په ایمان
د خپل کورسری دې وباله سلمان
زید غلام و په قریشودې افسر کړ
د ده خوی دې اسامه لامتعبر کړ
په هغه لښکر دې کړلو قوماندان
چه عمر او ابوبکر یی وسپاهیان
نه پیدا په اسامه کښې شو غرور
نه اخلاص کښې د عمر راغی قصور
ابوبکر خلیفه د خپل زمان
په جلب داسامه کښې شورووان
دینه لویه معجزه نشته ده بله

خوده پټه لـــــــه نظره د غافله
تابل کـــــــره معيارونه هدفونه
لوردي کړه له ټيټي سطحی نظرونه
ډير و خلکو تـــــــه بښلي تا غنا ده
لوی بخشش دي له غنا ن استغنا ده
دا دنيا وه ستا اصحابو ته حقيره
پادشاهی به خـــــــاریده ستا له فقيره
تا دواکـــــــره د بشر زاړه دردونه
وردې کړه د خير احسان عفوی درسونه
پوه دی کړلو په خـــــــورلو د خپل قهر
په ظاهره کښی که تريخ دی لکه زهر
قهرمونږ خوري که یی مونږ نشو خورلی
عفو هغه کـــــــری چه قهرشي زغملی
احسان نشي کړی چه قهرپری غالب وی
قهرجن سړی د خـــــــان کله صاحب وي
تا صاحب کـــــــر مسلمان د ښه تهذيب
مؤاب دي کـــــــر په احسن التاديب
جوړ دي نکـــــــر له مسلمه تش عابد
ورنه جـــــــور دی کړ قاید او مجاهد

دواب —
حيوانات

څوک دی نکره استعمال لکه دواب
پيروان دی خپل بللی دی اصحاب
له صاحبه نه بڼه خطاب نشته هرگوره
راشه! پير مرید ددی زماني گوره
مسلمان اوس د پيرانو بندگی کری
لا یونیم خائنه نسبت د پير د سپي کری
دیر افسوس دی نن په حال د مسلمان
څومره ټیټه مرتبه شوه د ایمان
چیرته هغه مسلمان او چیرته دا
چه یزید یی شو امام او مقتدا

رحمة العلمین

رب العلمین دی رحمۃ العلمین گني
نلری ثانی چه دی خاتم النبیین گني
دیر خلک دی وایستل تیارونه درنا لورته
ستا لاس کښی رنا مسلمانان نورالیقین گني
ته په مومنانو مهربانه له هرچانه وي

خُکِه دِي رُوفِ رَحِيمِ اِرْحَمِ الرَّاحِمِينَ گُښِي
سَتَا خَلْقِ عَظِيمِ خُوپِه قِرَانِ کُنْبِي خُدَايِ سَتَايَلِي دِي
نورِ خَلکِ لَاخِه چَه مَشْرکانِ دِي هَم اَمِينِ گُښِي
دِيرِ دِي لِه دُوزخِه گُزُولِي د جَنّتِ لُورْتِه
بِنَائِي دِرْسِرِه چَه دِي شَفَعِ الْمَذْبِيحِينَ گُښِي
تَا مَسْلَمِه پَه بَعثِ بَعْدِ الْمَوْتِ بَانْدِي مَومِنِ کِرْلُو
نِه مَـرِي مَومِنانِ اَبِ حَيَاتِ دِ اسْلَامِ دِي گُښِي
غِيْبِ تَه دِي نَظَرِ مَتَوَجِهِ دِ مَومِنانُو کِر
خُکِه حَيوانِي نَظَرِ سَطْحِي اَوْظَاهِرِ بِيْنِ گُښِي
دِي دُنْيَا نَه بِنِه دِ بِلِه دُنْيَا حَانَ تِه مَومِنِ لُرِي
هَلْتِه مَومِنِ هَر خَه لَرِي کَلِه حَانَ مَسکِينِ گُښِي
بَارِدِ دُنْيَا هَر خُومِرِه کَه سِپِکِ وِي خَه پِرِوَالِرِي
تَلِه دِ عَمَلِ يُي کَه دِرْنِه وِي حَانَ سَنگِينِ گُښِي
سَتَا مَنِيَه مِي بَسِ دِه چِه لِه حَانَ سِرِه يُي خُدَايِ تِه وِرِدِ
سَتَا رِضَايِ الْفِـتَاهِ رِضَا دِ رَبِّ الْعَلَمِينَ گُښِي

دواب -- حيوان

عما مه -- لنگوتی

د حج الهام

مختلف او مخالف بیل بیل قومونه

چه تری د حـج د پاره احرامونه
له قومی لباسه هـر سړی بهرشي
د هرچا په تن یـولنگ او یوڅادرشي
کلتوري اخـتلاف لار شی له نظره
شاهي تاج شاهي خولی لویری له سره
نه چلتارد چـا په سر نه عامه وي
د افغان عرب او ترک یوه جامه وي
تورسپین عرب عجم سره یوشان شی
د واحد ملت مفهوم ډیر بڼه عیان شي
خی طواف ته ټول په گډه د خدای کورته
بیا په گډه شـي روان د صفا لورته
گډه سعیه کـوي هغه او که داوي
په یـوه لاره روان شاه و گداوي
د هرچا خـاي شي مقام د ابراهیم
دهر خـاي مسلمانان پکښی سهیم
په یوه ژبه هـر ریوایی لیک
هریوبل ته وایی الـسلام علیک
واره وایی لـا اله الا الله
واره بولی محمد رسول الله

واړه یو پوښه کلمه دي د توحید
په وحدت کښی ئی نه شک شته نه تردید
هدف یو د مسلـــــــــــــــــمینو د جهان دي
چه په کانو ئی هر څوک ولي شیطان دي
په رښتیا چه یـــــــــــــــــوامت او یو ملت دی
محمد او ابراهیم تـــــــــــــــــه ئی بیعت دي
تول والاړ یـــــــــــــــــوي قبلي یوه محبوب ته
که ئی مخ وی شرق و غرب شمال جنوب ته
یوجهت دي څـــــــــــــــــ لورواړه جهتونه
په هر لوري یـــــــــــــــــو شی وینی نظرونه
د شرقي او غـــــــــــــــــربي قبله یوه ده
پتنگان له هـــــــــــــــــري خواډیوه یوه ده
نه شقاق شـــــــــــــــــته نه نفاق نه اختلاف
معصوم دي د نـــــــــــــــــراو بنځی ایتلاف
لا رفت لا فـــــــــــــــــسوق لا جدال
د حاجي او حاجي دي وصف الحال
هیڅوک نه دی بی احرامه تول محرم
مخ دي لوڅ څـــــــــــــــــکه چه نشته نا محرم
ډیرلوی درس دي د اسلام حج او عمره

که شعور فک — ر و نظروى چا سره
سم شعور پي — دا کره مشعر الحرام ته
د زره سترگی غ — و ه باب السلام ته
زمزم رازد ي — و مشرب دى د اسلام
د خلیل او محمد خي — ر الانام
په حجر اس — و د برده د سترگوتور
په سواد دمع — ر ف ت د خدای د کور
خاوندان د جواه — ر و او الماس
کړی دې کانی ته سرتیټ په التماس
خاتمه د حج ای — ثار او قربانی ده
مال بنندل نفس خوارول مسلمانی ده
صفا رمز د شع — ا یرودى هرگوره
په ظاهر نظر م — ر و ه منا مه گوره
حرکت سعیه د حج صحیح دستور دي
معرفت د عرفات اصلی منظور دي
هله هر ژوی ل — ه زیانه په امان دي
کان امن — ا د دې مقام احسان دي
لا ضرر لا اضر — ر ار فی الاسلام
د اسلام تع — لیم دى دا نه تش سلام

حاجی مه وره جای نماز تسبی سوغات

دی دورل و الهامونه حسنات

پس له حجه دی که بنه شوه کره اوړه

په رښتیا دی بیت الله نه څه ودوره

دزړه مضمون

اندیننی می چه په زړه کی لکه لال په جگر خون شی
پس له پیرو زړه چا ودونو د رنگین شعر مضمون شی
زړه ته نورڅه پاتی نه دی ټول په شعر اوبه شوی
دشاعرزړگی چه شین شی د ادب گلان زرغون شی
هنر غواری زړه چا ودونه او د زړه په وینو پایئ
دغوتی د زړه مضمون خود لوستو په زړه چاودون شی
طوفانوته دی پټ شوی د قلم هره قطره کی
د اشعارو بحر گوره سترگورو د ته جیحون شی
شخصیت ورو ورو لوییری خلک پیروروسته پوهیری
دا دنن ورخی شاعر به پس له مرگه افلاطون شی

د کربلا الہام

کله کله توره شپه کی فضا دیره ظلمانی شی
 بحرانی مهیب حالت وی هوا دیره طوفانی شی
 توری وریخی راخپری شی پکی ورک شی اسمانونه
 آبتونه راوریږی خطرناک شی بارانونه
 سیلابونه راوان شی سراسر اومال وی په خطرکښی
 اضطراب وحشت اوداروی زړه کی سترگوکی په سرکی
 سیاسی فضا شی خړه تندریشه او مهیبه
 پارحاکم فکر محکوم وی ژوند بی خونده بد نصیبه
 ابوالهول یزید پیدا شی چه دخلکو باسی زړونه
 ورسره په کربلا کی یو بلا مصیبتونه
 هیبتونه دهشتونه مسلط وی په هر چا
 هر سړی وی ورخطا چچه مهیبه وی بلا
 هره خواوی تورتمونه عقل فکرووی حیران
 چاره ورکه وی هرچاته بیچاره بنکاره شی خان
 نشاط نه وی په حیات کی د خندا قحطی گرانی وی
 عذابونه عتابونه فشارونه مچانی وی
 مایوسی پریشانی وی خو وینی نه وی په عالم کی
 بلبلان باغ کی کوری وی اورونه په شبنم کی
 د غضب حکمرانی وی خوله خندا ته نه جوړیږی

هر ساعت یی قیامت وی هـریوزره کی پت ژریری
 هیخوک هیخ نشی ویلی جـرت سلب شی له هرچانه
 جهان هرچاباندی تنگ شـی له هرلوری هری خوانه
 داسی پیربد بد حالـتونه په انسان باندی راغلی
 زلزلی او طوفانونه پـه جهان باندی راغلی
 په همداسی سخت ساعت کی پیـداشوی لوی کسان دی
 چه خان نه سپاری طوفانوته اوسـپریری په طوفان
 د طوفان په سر نوح کـیینود د بشر د بقا پند
 د تدبیر عزم په مخکی طوفان کله گزری خند
 که هرخومره لوی طوفان وی عـمرئی لند لکه ظالم وی
 د نوح عمرئی نصیب شی چه طوفان باندی حاکم وی
 خاوندان د ارادوتل په جرعت مومی نجات
 له خطر سره جنگونه حقیقت دی د حیات
 نمرودان سوزوی اور کی که د عصر ابراهیم
 حق پا لونکو ته نه بنـایی چه باطل ته شی تسلیم
 که یزدنوم په کربلا کی ظالم کری له حده تیر
 شهامت به د حسین خوک ترقیامتـه نکری هیر
 یزیدنوم د ایستبداد دی د سمبول په حیث جهان ته
 حسین د یراعلی مثال دی د ایمان اهل ایمان ته
 ظالمان د یوی کور دی که عرب وی که عجم

وی ابولؤلؤ که شمر که رحمان ابن ملجم
 یوظالم دی چه یونوم او بل نوم مسمی شی
 سکندروی بیا چنگیزی بیا تیمور یا ایتلا شی
 په یزید باندی وریری تر قیامتہ نفر تونه
 د حسین په غم کی ژاری جهانونه عالمونه
 که جابر چنگیز هرمره په قدرت دی مشهور شوی
 خوبیا هم جلال الدین ته په ستا ینه مجبور شوی
 هلاکوبد گنی هر خوک چه قاصد ود هلاک
 هیلران هر چا گنی د بنمنان د ژوند و ژواک
 د جلی رود ظالمانو د انسان په وینو سور کړ
 په وحشت بربریت یی جهان خلکو ته تنور کړ
 هغه خوک و چه یی جوړی د سرونو مناری کړی
 جاویدان بنا رونه و ران کړه ترینه جوړی یی میری کړی
 چا دی سوی په اورونو بشری تم د نونه
 چا وژلی دی فکرونه چا تباہ کړه هنرونه
 خوک د قهر قهرمان و په بامیانو خه تیر شوی
 غلغله کی چه چه شوی د جهان نه دی هیر شوی
 خنگه راغی خنگه لاره له جهانہ سکندر
 خه یی وکړه دلته هلته ورشه وپوښته خیبر
 عجیبه غوندی جهان دی عجیبه یی دی کارونه

کله وړان کله ودان کړی قدرتونه هیوادونه
 سقراط فخر د یونان و د یونان قدرت محکوم کړ
 په زندان کی یی د زهر و په پیاله باندی مسموم کړ
 اصلی کور د فلسفو شو فیلسوف لره زندان
 یونان ولی سقراط وژنی سقراط ژوند دی د یونان
 په فرمان دروم یی مثل دی په سولی خپژول شوی
 اوس مرکز د مسیحی دین دلوی پاپ دی گنل شوی
دغه کارونه اوس هم په بل رنگ او بل عنوان شته
په بل نوم بله څیره کی جهانسوز جهانگیران شته
په دی زمکه نه مریری د دی عصر ناپلیون
لاس بی و اچاوه اسمان ته اوس سپورمی ته لری یون
سل جنگیزه دی ییت شوی د اتوم هره ذره کی
د جم ډیر جامونه گوره د رادار په آینه کی
ورانولو ته جوړیری د دنیا عمارتونه
تباهی ته خدمت کاندی د دی عصر تخنیکونه
استعمار کله ورکیری جامه شکل بی بدلیری
استبداد په نوی بڼه سیاست لره خوم کیری
په دڅه که د ظالم نوم بلار ایښی وی رحیم خان
په بڼه نوم کله بڼه کیری چه بی خوی وی د حیوان

حقیقت خوونه بدلییری که ظلمت و بولو نور
دهلک په جامه کله هلک کیری دچا لور
له تیاروسره رنبا وی همیشه لاس وگـریوان
په هروخت کی په جگره وی اهریمن سره یزدان
ظالمان په ایماندارو نشی کـری حکمرانی
د ظالم ظلم ته غاره کله بردي مسلمانان
غرقیدونکی دی غرقیری که فرعون دی که قارون
که پیدا شی په ولس کی یوموسی او بل هارون
دنمروود امر ته غاره نه ده اینی ابراهیم
د فرعون قدرت ته کله تابع شویدی کلیم
اسلام نه منی هیڅکه د یزید متابعت
حسین سرشی ورکولی نه لاسونه دبیعت
محمد او مومنانو کول ځکه جهادونه
چه د خدای په لاره سم کـری دابی لاری قدرتونه
د اسلام روح دی جهاد ناروا سره عناد
حمایت د مظلومانو ورکول دهر فساد
هغه کله مسلمان دی چه خر کیری د دجال
وظیفه د مسلمان ده لـه دجال سره جدال
چاچه یوقـدرت منلی په جهان کی د الله

اصلی کارئی دی جهان کی جهاد فی سبیل الله
مومن کله شی منلی یومطلق آمریت
اولوالامر د اسلام دی مقید په شریعت
مکلف په مشوره دی اولوالامر د اسلام
بی نیازه مشوری نه کله وخیرال انام
په هغو تل مسلط وی جبرقهر زجر
چه په ظلم کوی صبراوله خدایه غواری اجر
حقیقی مسلمان نه دی دا ایمان خه ایمان نه دی
چه حسین غوندی یزید ته تینگ ولارپه میدان نه دی
اسلام نردی اونرتوب دی شهامت د زورتوب
نه ژرانه انگولاده نه د ظلم مریتوب دی
په یوازی ژراباندی حسین کله خوشحالیری
پیروی د حسین وکره که حسین دی دیرخوبنیری
یزیدان خومره دیرشوی یوحسین نشته جهان کی
دجهاد درس چاوانخست مهجورپاتی شوقران کنبی
ومنل مسلمانانو د اسلام اسان امرونه
سرسایه ورکوی خدایه! نه د حق لارکی سرونه
نوافل ئی دی تینگ کری واجبات ئی دی هیرکری
نورئی هرڅه دی ترک کری اورادونه ئی دیرکری
داسی خواره زاره نه وه حقیقی مسلمان

خه شوه چيرته لاره هغه د ايمان قهرمانی
مسلمانہ! با ايمانہ داغريب دين معتبر کړه
په دين سرور کړه او دين بيا ديخوا په شان سرور کړه
انتقام د حسين واخله دخيل عصر له يزيده
ورک د زمکی خدايان کړه الهام واخله له توحيدہ
حسين تويي کړلی ويني ته پری اوښکی تويوی
خای دوينو اوښکو وینو خه یی وکړه خه کوی؟
راشه بس کړه ژراگانې ظالمان وژر وه
حسين ظلم قبول نکړ تری مظلوم مه جوړ وه
دهغه سر، سرلوری ده د دنيا چت نه اوچته
چه په مرگ يی خان خلاص کړی د ذليل ژوند له ذلته
په حسين باندی مه ژاره په هغه مظلوم وژاره
چه ظالم ته تیتوی سر مظلومو ته بردی غاړه
دا ژرا دا واویلا دی د کوفی مسلمانان
جلادان د اهل بيتو د يزيد خاص بندگان
د مسلم په حال به ژارو څنگه وو څنگه شو خدايه
د بوم سوری ته پناه وری ښه یی بولی له هما په
د يزيد فرمان منی او نه منی د خدای قرآن
د اسلام منبر ته وخوت خجالت د مسلمان
مدینه کی خونريزی کړی په مکه وری يرغلونه

د اسلام ډیوه چیه مړه شی د زیارت ډیوه بلیری
د بی روحه اسلام قدر حکه ورخ په ورخ زیاتیری
یه ژوندی حسین خیه وشوه؟ د مزار قدری گوره
یه هدغه خای الف ته! دا خبره پریرده نوره

سترگه دسبا یمه

نه یمه خبرچه خه وایمه اوچاته وایمه
زړه کی می خه دی ورسره زه هم نا اشنا یمه
غواړم هغه خه چه هیخ اثری لا پیدا نه دی
نه یی پریردمه د مجهول په تمنا یمه
ټول راته وډیده بنکاری یونیم چیرته وینس وینمه
داسی معلو میری چه زه سترگه دسبا یمه
ډیر فکرکوم د زړه په وینو خه لیکم درته
مه کوه گمان چه تش په ژبه گویا یمه
ډیررازونه پت زما ساده غوندی انشا کی دی
گوره په یوه معنا کی بیا بله معنا یمه
اوبسکی می له سترگو رابهیری په خنداکی تل
ژرام په خدا کی که ژراکی په خندا یمه
توری تررمی نه تکه سپینه معنا با سمه
حکه توروزلفو او سپین مخ بانندی شیدا یمه

خوار غریب ماشوم یم هیچا نه یم پیژندلی لا
هیخوک نه پوهییری چه فرعون لره موسی یمه
ما د شعر توروکی د ژوند اوبه موندلی دی
کله مری اشعار زما د شعر مسیحا یمه
نه دخان نوکر یم نه مرید دکوم صاحب یمه
یم وکیل د خلکو شاعر هم په دی معنا یمه
لورخای راته بڼه دی له لوری هواتښتمه
لویه ننگر هاره! زه ژوندی ستا په هوا یمه

قهرمانه پیغله

په بنایست کی درخانی سره وه سیاله
قهرمانه د میوند پیغله مـلاله
بنکلیتوب یی نارینتوب کی وپت شوی
خوک یی هیخ نشو خبرله خط و خاله
د جلال قصی یی هرچیرته کیدلی
چایی لری پلونکرله جماله
گلالی پیغله ویناچه وی نقاده
مبارزه مجاهده زمـریاله
دبنکلا شهی وی پته شهامت کی

زمری جو رشی دغزلی له غزاله
خوک ئی نه وینی بنایست شجاعت وینی
که هر خو وی په بنایست کی بیما له
د درخود عشق سندی تری مه غواره
د، الفت،، طبع هر گوره ده ملاله

پیر

که حرام خوری که روژه خوری که ریا کری
مه وایه! چه پیر گناه کری یا خطا کری
اسلام خی مگر پیری نه خی له پیره
که هر خو دنیا ته مخه دین ته شا کری
عقیده د چا په پیر نه خراب پیری
که خراب خراب کارونه بر ملا کری
خلک به وایی تلاوت او تهجد کا
توله شپه که فاحشو سره سبا کری
له نیکو نونه نمسو ته پاتی کیری
د درگاه له سپی سره پیری وفا کری

ملی حماسه

پخوا به په وطن خلکو سرو نه ورکول
سرتیرو ته یی زړونو کی خایونه ورکول
میرانه سربندندنه وه هنر د افغانانو
بی ننگوته به هر چا پیغورونه ورکول
دندنگ غیرت خبرو به پیدا کړه طوفانونه
سرو سرو جذبوته یی تاوونه ور کول
ملی حماسه نه وه بی اثره بی تا ثیره
ملالی چه میوند کی شعارونه ور کول
مؤمن ته د خدای نوم اسم اعظم وپه رښتیا
یو الله اکبر څه جرأتونه ور کول
مرگ نه و افتخار و د حق لار کی شهادت
شهید ته بنایسته حورو پک جامونه ورکول
نن هغه قوت څه شو چیرته لاره څنگه لاره
فرنگ ته یی چه بیا بیا شکستونه ورکول

اوس مونڙڪي بدلون راغي اوحالاتو ڪرو بدل مونڙ
 حالاتو ته به مونڙ ڇه بدلونونه ورڪول
 مضمون د آزادي زمونڙ ڀه سرووڀنو رنگين وو
 زمونڙ وڀنو تاريخ ته عنوانونه ورڪول
 ڀه تورو، نه ڀه تورو مونڙ تعليم نوروته ورڪر
 بي زرو ته مو دڄان ڀه شاني زروته ورڪرل
مونڙ هغه وخت مات ڪري استعمار دڀرنگيانو
ڇه نورو ڀه دوه لاسونه خراجونه ور ڪول
راڄي ڇه خلڪ جورڪرو خلڪ جورڪاندي ڪارونه
ڀه ڪار نه دي نا جوروته ڪارونه ور ڪول
ڄه خلڪوڪي بيڊاڪري ڇه ڀخيله ڄه بيڊا ڪري
ترڄو خوار و غريب ته خراتونه ور ڪول
اساس د ترقي او مهم اصل ڀي بوله
اشخاصو ته اصلي شخصيتونه ورڪول

وطنه

وطنه! بنه دي آب وهوا ده
 ڄومره دي زياته طبعي بنڪلا ده
 لمر دي اسمان ڪي ڄه بنه ڄليري

ديوى د ستورو د شپي بليرى
بهيرى هرلورمست مست سيندونه
په غورخنگو نو دى ابشارونه
ورمى د گلو خپي خپي دى
بلبلان مست دى مستى نغمى دى
خولى دى پکه له نعتونو
سينه دى پکه ده له گنجو نو
ميوى دى خومره خورې خورې دى
په شنو باغو کى مزې مزې دى
خاوره دى پيره ده حاصلخيزه
نه ده لويديلى له زور او خيزه
غروته دى گورم رمې رمې دى
کروندى ويىنم غلي غلي دى
هرڅه دى بنه دى خوبده داده
کورکى دى غله دې هرڅه کى غلاده
ته پيرغنى يى مونږ فقيران يو
ستا دومره شتو کى ولى خواران يو
که ته زمونږيى او مونږ ستا يو
ولى بي برخي او بينوا يو

هرڅه په لاس کی د یوڅو تنو
د بډایانو د غلو رهزنو
مونږ په خواریو په زحمتو کی
څو صاحبان دی مست په نشو کی
ورته غبریری تل سرودونه
دوی دی او بنکلی تل وصالونه
نورڅه نه کاندی بی عیش ونوشه
کله بی هوشه کله مد هوشه
که دی ناولی دی ناز ولی
هرڅه چه کاندی خو دی بناغلی
مونږ به تر څو یو تحت الثری کی
څو نازولی په ثریا کی
ترڅو به مونږ خوری هغه څو تنه
چه په درد نخوری د تا وطنه
ترڅو به مونږ یو په هیڅ راضی
د حق غاصب به گنو قاضی
یو به بی آبه هم بی خوړو
ستری خدمت کی د څو مرو
راخی ملگرو تینگی عدالت کرو

وضع بدله بدل حالت کرو
هیڅ شی ورنکړو چاته بیکاره
ژوندون روان کړو په نوی لاره
دیوه گټه بل ته ورنکړو
یو انسان بل ته لکه خر نکړو
شخصیت ورکړو خوار او حقیر ته
دوډی پیدا کړو نار دار فقیر ته
انسان ازاد کړو د بل له قیده
د ظالمانو له مکر و کیده
آزادی ورکړو فکر او خیال ته
نه باداری ته جاه و جلال ته
راحی چه حق دانسان ادا کړو
نه یی غلام کړو نه یی آغا کړو
نه یی گدا کړو بل ته محتاج
نه یی راجا کړو چه اخلی باج
نه یی ظالم کړو او مظلوم
نه ډیر بی قیده نه ډیر محکوم
دومره یی مور کړو چه روغ و جوړوی
نه چه په ډیرو خوړو نا جوړوی

دیرزیات مریست دی ژوندون ته زهر
دیره غنا ده د گناه مهر
بدایی څه ده جوع البقر دی
حرص دغنا خواصلی سقر دی
غنا فاحشه ده فاحشه
عفت وژونکی شهوت پیشه
بندیز په کار دی په غنا باندی
نه د فکرونو په دنیا باندی
هیڅوک دې نه وی دلته قارون
وی دی په فکر کی افلاطون
دانسان فکراصلی انسان دی
که فکر نه وی خوشی حیوان دی
که لاس پښی وی په ځنځیرو کی
فکر دی نه وی په زولنو کی
چاچه وژلی آزاد فکرونه
جهان پرې وایی اوس لعنتو نه
دسقراط مرگ دی پیغور جهان ته
فکر وژونکو د زور یونان ته
مسح وژلی دروم قدرت دی

قدرت ته خومره لوی خجالت دی
د بنمن د فکر هر ابو جهل
زندان د فکر د خلکو جهل
دیرو پوهانو وور کره سر و نه
چه ازاد کاندی اسیر فکرون

گل پرسته

تاته وایم تاته وایم گل پرسته
د نارنج د گل په مست بوی باندی مسته
دا هوا او فضا چا کره معطره
چا دا خاوره له عنبرو کره بهتره
چاسمسور کره دغه سره او شنه باغونه
چا کره جوړدرته دنیا کی جنـتونه
خان خبر کره چه د چا په کار او زیار
سینگار شویده وادی د نـنـگرهار
گوره! څه جوړشوه دکار له برکـته
دانسان د کار او زیار له مشـقـته
دلته هلته کی چه څه کی بـنـی خان
بل شی نه دی کار او زیار دی د انسان

دا بنایسته گلان چه وینی په باغو کی
څه اوری د بلبلو په نغو کی
د دهقان او د باغوان دلاس اثر دی
گل پرست بلبل له حاله څه خبر دی
داسری چه په دی سرو گلو کی وینی
فکر وکره دی د چا د ځیگر وینی
که عرق د گل عطار پلوری په تا
دی خولی د کار یگر نه د بل چا
راشی! ونمانځو دگل په ځای مالیار
د کار خلک کاریگر ستایی او کار
دمالیار قدر که نه وی تش د گل وی
فرق به څه د بنیادم او د بلبل وی
لرڅه پوه شه! دچاسیوری لاندی ژوند کری
چادگلو په ورمو باندی خورسند کری

تلوسه

بیا ناڅاپه زړه ته راغله تلوسه دشعر ویلو
د بنایست انځورولو د معنا سینگارولو

ذوق وشوق، ميل و رغبت بيا زره هر شيبه وائي
 دگلزار لورته د تللو په يو چا د زره بايللو
 چه مي چرته نيوي نشو نه په منډو يو چرگوري
 اوس مي خيال په زره كي گرزى دعنقا د رانولو
 پس له پيري د لسردى نه تقاضاه پيدا شوى
 سرولمبو ته د لويـدلو د بتانو ماتولو
 په رنخور او ضعيف زره كي بيا جذبـه شوه رااوچته
 د جرعت پيدا كولو د بيرغ اوچتولو
 بيا مستى ده راروانه د خراب زړگي كاله ته
 لكه وړانو كندوالو ته ماشـومان په خـغليدلو
 د هوس كوردى ودان وى چه ساره زړونه تاوده كا
 دا سرو او نـوو هيلو د پيوو په لگولو
 عقله! ته اوس خان راتول كړه چه په زره كي خاى پيداشى
 د هوس نـنوئلو د اميد د غـخـيد لو
 د زره كور كي چه د عقل دروند او غلى بوډا نا ست وى
 ماشـومان د هوسونو رغبت نه د ورتـللو
 غوغاخير زړگي په كار دي شاعرانو ته هر گوره
 د سكوت طلسم مات كړه د شپيلى په غـرولو
 دارنا كه د سبا وى كه د چرگ اذان په رښتيا وى

دغه وخت دی د جذباتو او احساس د وینسولو
مرورزگی می غواری بیا له ژونده سره جوړه
د وطن د عشق او مینی د غوغا په جـوړولو
هنگامه دژوندانه دی خدای هیڅکله غلی نکړی
د جذباتو په وژلو او د ژبو په تـرلو
بی غوغا نه وی ټولنه مه ویریره له شـوړونو
فسادونه ولاړیری له یک زړو په خوله غلو
کینه نه ساتم په زړه کی څه وی هغه به وایم
خدای دی نه کا څوک خوابدی په رښتیا رښتیا ویلو

مړی ژوندی

ډیر ژوندی دی شی هغه مړی نه ځار
چه په مرگ ئی شی ډیر خلک ناقرار
معنوی ژوندئیی له خضر نه کم نه دی
چه په چا انسانیت کړی افتخار
مړهغه دی چه ژوندی په مړه حساب وی
نه مړی هغه چه ژوندی ئی وی یادگار
ډیر ژوندی مړه دی او ډیر مړی ژوندی دی
مړه وی هیر ژوندی په یاد وی دروزگار
هر افغان ته الفت ډومره پوهه غواری
چه دمرگ وژوند تشخیص ته ده په کار

د مور مینه

خوچه زمکه ، اسمان او دنیا شته
د مور زړه کی د مینی ریا شته
که هیچا سره هیڅ خای کی نه وی
مور سره محبت بی ریاشته
د مور مینه د مینو مور بوله
که دی په خور یا لالا شته
د لیلی محبت کی هرگوره
د مور مینه د مینی تر شا شته
تول عالم یی که بد گنی موری
په اولاد پیرزوینه د تا شته
ستا په مینه کی نقص نه پینیری
تاسره سرمایه د بقا شته
تاته وی لکه تورد دوه سترگو
که دی غیر کی اولاد نابینا شته

ژوند ون تارا بنبلی دی موری
له ژوندونه نور څه شی اعلی شته

ما اول دی وتاته ژرلی
بل خای کله د چا د ژرا شته
جنت ستا قدم لاندی دی موری
تردی لور مقام کله د چا شته
که زما په سروی داستا سیوری
نه حاجت دطوبی یا هما شته

موری!

موری چه خدای له تا پیدا کر مه
گران ئی له هر چانه په تا کر مه
له خپله خانه لا خبر نه ومه
چه تا له خانه سره اشنا کر مه
په مینه مینه به دی ما ته کتل
د مینی کیف ته دی بینا کر مه
په ژبه پوه نه وم مینه پوه شوم
پوه دی بی لفظه په معنا کر مه

ورورودی راوستم خبروباندی
راغلی گونگ وم تا گویا کرمه
پاک به دی کرمه چه خیرن به شوم
لکه شیننه به دی صفا کرمه
خوب به دی نه و ترسحره پوری
چه لرخه درد به په ژرا کرمه
که وطن چان کرمه په مینی پسی
که لت په لت دغه دنیا کرمه
بی ریاحاصه پاکه مینه به ستا
کله په بل زره کی پیدا کرمه
دمحبت غیرکی دی وروزلم
په عواطفودی دانا کرمه
اشنادی کرم له خوشحالیسره
تا په مسکا تا په خندا کرمه
که وایم ستا غیرکی جنت وزما
پوه شوی نه یم اشتبا کرمه
جنت خوتیت ستا له قدم لاندی دی

رب می دی خدای اومربی می ته ئی
پیدا کرم خدای تا تو انا کرمه
ودرولم تا پخپلو پنبو
بیا دی بلد په گرزیدا کرمه
خومره وروکی ومه لوی دی کرم
یوه قطره وم تا دریا کرمه
دورورولی په رابطه باندی تا
د چاروکی د چالا کرمه
درس ته لیزم تا په خه زاریوه
په خه خواریو دی ملاکرمه
چه زلمی شومه هم دی پری ننبودم
د بل دیاره دی داداکرمه
تاسری کری یمه گرانی موری
د کار سری که کرمه تا کرمه
ستا احسانونه بی حسابه دی
ستا کوم یوحق به زه ادا کرمه
نوروته لوی تا ته وروکی یم

خان به وړوکی درته بیا کړمه

قدر او مقدار

دچا فخر د سیسی، زرکی په بنسکار

د بل فخر په وژلو د بنا مار

دورکی کار وړوکی د لوی لوی

د هرچا قدر دخپل کار په مقدار

د عقاب پروازته گوره چرگ ته گوره

چرچرک چیرته او چیرته موسیقار

چاسره نقشه وړه چاسره لویه

یوبه خونه جوړوی بل به لوی بنار

څوک سينگار کوی څوک کار کوی څوک لوبی

ملټونه جوړوی ملی معمار

عادی خلک به کوی عادی کارونه

نوابغل لری په کار کی ابتکار

دتاریخ جبرکوی لوی لوی حکمونه

څه راوړی جریده کی د روزگار

ډیره لویه غیر په کارده مستقبل ته

لوی جریان کی یی چه بنکاری څه آثار

زړونه داسی گواهی کوی چه هرگوره

نوی نوی څه راوړی لیل و نهار

لوی بدلون دی راروان په دغه لوری

وڅاری دشیپو او ورځو لویه لار

ډیر وری ډیر څه راوړی انقلابونه

نه پریردی یو سری خورد او بل خروار

ولسی نظام هرڅه خلکوته سپاری

هم د کار مسوءلیت هم اقتدار

مساوات نشی راتلی څو چه هیواد نه

باداری آغایی کیده نکړی بار

چه پیداشی اطمینان خوشی په زړه کی

نیسی ځای دخلکو زړونو کی سر کار

بدبـینـی بدگـمانـی غـلط فـهـمی
نـه وـی خـلـکـو کـنـبی چـه خـلـک وـی اـمـیـدوـار
ژـونـدی کـیـری اـمـیـدوـنـه اـسـری هـیـلی
پـه اـفـسـون د مـحـبـت پـه بـنـه کـردار
عـلاقـه نـظـر هـغـسی نـه جـلـبـیـری
لـکـه خـوک چـه جـلـبـوی عـلاقـدار
نـه پـه چـل بـانـدی کـیـدی شـی نـه پـه جـبر
خـه چـه کـانـدی شـخـصـیـت د یـو کـار دـار
زـره چـه بـنـه شـی پـه بـنـه زـره بـیـا هـر خـه کـیـری
هـغـه کـیـری چـه نـه کـیـری پـه اـجـبار

صاحب

خپل تورمخ نه وی خود بین نه دي
خپل بدلیدي نشی بدبین نه
که هر خومره وی ظاهر او با هر
ورته گوری ظاهر بین نه دي
دعدالت تلی ته گوری کله

دچه په شانی پله بین نه دي
هغه دی مخی لره نه ورخی هیخ
چا ډیر پیمخی ماه جبین نه دي
ورته وایه! دنیاز منوبد حال
صاحب نازنین دی نیاز بین نه دي

سبک نظر

درانه پیتی په مایه اوبنانو بارو
یو په بل پوری تړلی لوی کتارو
غر غړې وې بادیده له خولی زگونه
غر مبیده اوبنان له څرمی ډیر په قارو
یولور بل لوری غاړې غړولې
سم په لاره باندی نه تله نا قرارو
د کتارمخکی ساروان وپه خره سور
اوپه خره پسی مربوط داوبن مهارو
مشکل نه و تحمل ددرنو پیتو
لوی مشکل په یوه خره پسی رفتارو

دا ذلت داوښ همت نشو زغملی
ورسره ځکه احساس د ننگ و عارو
اوښ ويل ما د انسان بارونه وړي
په دی کار کښی کړی ما کله انکارو
سرکشي مي کړي نه ده له انسانه
زامدارمی که ناپوه که هوبنیار و
په هرلوری ورپسی یم روان شوي
که په لاس کښی د ماشوم زما مهارو
مگرخړه یسی د ځان ترل نه غوارم
ماته د مره سیک نظر کله په کار و
انسان څه چه اوښ یی هم تحمل نه کا
شیک نظر گوره له هر باره دروند بارو

مساوات

حيوانات د غرور غو او د ځنگلونو
په جرگه سره راټول شوو په سوونو
ويلي مونږ به ترڅو وگرزوبی نظامه

راشئ! جور کړول — وى مجلس داو لسونو
دوي به ج — وړکاندى قانون دمونډپاره
د انصاف د عدالت په اساسا تو
د ځنگله قانون اوس بد بڼکارى هرچاته
مونډ يادى — برو د وحشيانو په نومونو
دنيا ډيره ترقى کړى هرگوره
ډير تغير کړى حالاتو او فکرونو
مونډ لا پاتې پ — ه زاړه حال يوتر اوسه
خى چه تير شول — ه زړوزرو خيالونو
جرگه جوړه ش — وه مجلس هم افتاح شو
وکیلانو شروع وکړه — په نطقو نو
سوى ويل چه مساوات ډير بڼه اساس دى
تیبټ و پاس دې منح کښى نه وى د حقوقو
دې پوه شئ چه مونډ واړه برابر يو
وباسئ! د ت — فوق خيال له سرونو
ټول به حق د ژوندلرى په دې وطن کښى
برترى به نه وى ه — خ د نژادونو

دغه راز خبرې نه وې لا تمامی
قطع نه وه سلسله د تقریرونو
چه مجلس کښی سراوچت غیظ و غضب کړ
حالت بل شو تېل و خورقوتونو
لیوه وغرمبېد په قهرئی سوی ته ووی
راته وښیه! منگولي د لاسونو
نه دې داري زما په خیر نه دې نوکان دی
برابره څنگه شو په تش حرفونو
په دا دمره وړه خوله لویې خبرې
حماقت دی تجاوز دی له حدونو
دی وینا سره بیا سوی په وینو سورو
لیوان گد و په رمو کی د پسونو
مجلس شو ختم هیبت په ټولو راغی
لند و عمر د دارنگه صحبتونو

ماینجن

سرکښی د لښکر خوروان یم مگر افسر نه یم
لکه په کلام کښی مبتدا یمه خبر نه یم

يم بنيادي کاني د دی لـــــــوی ودانی حُکه
 خاورولاندي یمه څوک می نه وینی بهرنه یم
 ستا د مخي سپــــر او د تورو گزارونه خورم
 جنگ جگره چه نه وي بيا لایق ستا نظر نه یم
 هرڅه زما په سردي په وطن باندي می سر ایینی
 نه وایم سردار یمه خـــــــو وایمه بی سر نه یم
 وینم گورم اورم چه نورڅه کوي مونږ څه کوو
 ستانوکړ که یمه مگر گــــوره کورو کر نه یم
 یم لکه زيتون په تـــــــورو غرونو کښی
 لوی بی تربیته شوم خـــــــو بیا هم بی ثمر نه یم
 دا زما نصیب دی زه هـــــــم دغسی راغلی یم
 زړه بايلم په هر چا زه د هیڅ یوه دلبر نه یم
 زه به غریبی کړم تـــــــه زما په سر خاني کوه
 تابه معتبر کړم کـــــــه زه خپله معتبر نه یم
 خوچه یو لړ نشی بل یو کله بــــر کیدالی شی
 حُکه ما نه بر یی چه زه بنسکته یم بر نه یم
 ته له مانه مخکی پــــه دې راز بڼه پوهیدلي یی

ستا د سر دعا کومه ځکه چه زه سر نه يم

نن او پرون

د نن فخر د پرون ورځی پیغوردی . د پخوا وختو بینا اوس کر و کور دی
د پرون میرمن وه سل پردوکی پته . اوس سرئې نیمه تنه لوڅه سر؛ سرتوردی
تقاضا د زمانې گوره بد لیری . کله یخ سیوری په کار کله سور اور دی
کله وچ زور حکومت کا په جهان کبني . کله تندر د باران په څاڅکو سپور دی
چاوی زور حاکم په نوی بدل شوی . که رښتیا وی زور حاکم خو ظلم زور دی
وایی چوپ بنه ! غلی اوسه هیڅ مه وایه . له منطق نه دناطق حیوان زړه تور دی
چه بی تورو دې په تورو سپین خبر کا . جهان ځکه سبا سپین بیگا ته تور دی

د زړه دنیا

لاس به هیچاته کله اورد نکړی . که دې تر لاسه د زړه دنیا کړی
دیرسو غاتونه دیر دو لتونه . له تاسره شته که ئې پیدا کړی
د زړه په کور کبني شته جهانونه . که د زړه خونه لږ څه رڼا کړی
که پخپل زړه کبني رڼا نه وینی . روند ! وایه ! خدایه ! سبا کړی

ڇه ڪيڙو؟

مونڙ هم زڙه لڙو ٻنه ژوندته هوسڙو . ڇه دنورو ترقي وينو پڇسڙو
اسڙي هڙلي اميدونه لڙوزڙه ڪٺي . خواهڇ نڪڙو تشه طمع ڪي اوسڙو
ڊڙمڙن په آزاديءَ دمواڪراسيءَ يو . ڇه ڊڙر لڙر ورته نڙدي شو تڙي وڙڙو
نورڇه نه وينو بس وينو ٻنه خوبونه . په واده د خوب خونه پلڙونه ڪڙو
داڇه مونڙهرڇه ڪووزمونڙڪارنه دي . خدای خبردي ڇه دڇالاس ڪي لوڙڙو
ڊڙسڙه اوڊڙر تاوده شوڙوه آن ڪٺي . په يوه پوڪي توڊڙو اوسڙو
ته خپل ڪار په بي غميءَ ڪوه رڇيه ! . مونڙپڇلوڪٺي ڊڙوران يونه جوڙڙو
فريڙونه راکوه نورڇه رانڪڙي . ڪه سل خله و غولڙو بيا غولڙو
زوروره !ستاچاره زمونڙه غاره . د قانون په حڪومت مونڙ نه پوهڙو
دوه قدمه ڪه په مخ خودڙي په خٽ خو . په دارنگه تڱ ڪوم خاي ته نه رسڙو
ماشومان دي ڇه لوڙڙي ڪال په ڪال
مونڙ زاره ؛ هر ڪال له بله ڪاله ٽيٽڙو

سیاست

سیاست د عقل؛ فکر زرنګی ده . خوکه ځان څوک زرنګ بڼی لودګی ده
چل؛ فریت؛ ټګی ټی وه توبڼه دلاری . چه راغلی له کاله د فرنګی ده
په زره یوراز په خوله بل راز عمل بل راز . دظاهر باطن خلاف فر زانګی ده
سیاست او اخلاق نه سره جوړیږی . دیزید او دحسین بیگانګی ده
په مطلب یی هرڅوک نشی پوهیدالی . اشارونه جوړه ژبه د گونګی ده
اتفاق کښی یی نفاق پټ دی هر گوره. آزدی یی په بل ډول بڼدګی ده
منګی ډک وی له اوبونه خوله یی وچه . سیاست سره همدغه شان ټګی ده
ټګی مه کوه دبل په ټګی پوه شه! . په ټګی نه پوهیدل خو سادګی ده
دشیوورخوله رنگونومعلومیږی . زمانې بده گڼلی یکرنګی ده
چه هروخت کښی ډیره بڼه ښکار یږی هرچاته . دسپین مخ اوتوروز لڼفودورنګی ده
دژوندون تابلوته ښایی ډیررنگونه . څه بیخونده په یوه رنگ زندگی ده
چه مدام په یوه رنگ باندی لیده شی. توره ورځ د غریب بڼه درنګی ده
ټول عالم که مددگار دبیچاره شی . بیا هم گوره داچاره بیچارګی ده
چه ژوندي غواری له مړونه مرادونه. دغه رنگه زندگی خود مردګی ده

سرنوشت

سرنوشت گوره چه څو څنگه شان ور کوی
زاره مړ ژوندی پریږدی پـیغلی ځوانان ورکوی
دورکـولو کار کـبـنی مهارتونه لری
څوک عیاشی کبـنی ورک کـری څوک په ارمان ورکوی
کله مغرور کـری سـی بـنیو چانسو نوباندی
دومره یی کـری معـتـبر چه بیا خپل ځان ور کوی
ته چه هر فکر کـوی زه درته دومره وایم
که یی وزرونه ورکـی پوه شه! میریان ور کوی
داسیاست زور شوی چه لور پریږده ځوی وژنه
اوس د نرتوب پـی وژله ابن عمران ورکوی
یوسری خور سیاست خـوری شخصیت دسری
دسر سـری نه پریـیـدی قهرمان ورکوی
د بد بینی تیاره یی دومـره کـره زیاته چه اوس
داجل وهلی خلک آب حیـوان ورکوی
د گمانیو هر یوبل ته تک تـیـو ورو بنوده
خلک دغلو پله کبـنی زرونه خپل اطمنان ورکوی
یوبل پسی لـاخه ؛ یوبل سـیـره هم نه ځی
په داسی حال کبـنی زرونه خپل اطمنان ورکوی

ديرو خپل پل غلط كـــــــړ او په غلط لارل
 ملامت نه دی خلك كـــــــه رهبران ورکوی
 چه غریبی کړی ورکه لـــــــه کورو کلی خنی
 دغریبانو دښمن غـــــــریبا نان ورکوی
 چه خاین ورک شی بیخی او څوک یې نوم وانخلي
 دارالامان کښی یې هـــــــم دفتر؛ دیوان ورکوی
 که نا مطلوب شی وزیـــــــرنو سفارت ته یې لیری
 گوره هیـــــــواد څنگه بد بد کسان ورکوی
 خدای دې خپرونه ورکـــــــړی چه څه رانده خوपालی
 چه له نظره نـــــــشی نظر بازان ورکوی

(۱) ددارالامان حریق ته اشاره ده چه د
 خاینو تیکه دارانو د خیانت دوسیې
 پکښی وسوي

بی جلبه زور

چه بی قیده بی جلبه زورده رچالاس ته ورشی
 عقل یې کوچ وکړی له سره رحم یې زړه نه رابهرشی
 مجاهد د آزادی چه اقســـــــم تدار ته ورسیری
 د قدرت هضمول گـــــــران دي داد هرسړی کار نه دی
 خیال یې بل فکری شی چه یې لاس په نوروسر شی
 بیا هماغه سړی فکری بل شی چه یې لاس په نوروبرشی

دهاتيانو وخت تيرشوی اوی قوی ماشین په کاردی
 چه پخپل ســـــرباندى نه وی او په سمو چاروسرشی
 تحمل دانـــــتقاد خوضعیفان نشی کولی
 ډیرقوی سری په کـــــاردی چه داپیتی ور په سرشی
 شجاعت اوشـــــهامت دی که څوک حق شی اوریدلی
 په دې رازباندي هرگوره د یموکـــــرات باید خبرشی

ملی شوری ۱۳ دوره

نه پوهیرم چیرته به داسې شوری وی
 چه د بریری واک اختیار یې د ملاوی
 کله اورکله اوبـــــه وی کله هیڅ نه
 گاه دوسپنو نـــــینی گاهی حلو اوی
 څه چه نن کاندې تصویب سبائی ردگری
 په هر آن کبني په غضب هرآن پخلا وی
 تصمیم نیسی دې ماتـــــولوته هرگوره
 ماتول دخپل تصویب یـــــی مشغولا وی
 یووخت سپینه رڼا ورځ توره شپه کاندی
 بله ورځ ورته تـــــورتم سپینه رڼا وی

د خان مهربانی

خان ته سر بسکته کول سرگردانی ده
د پــــنبو نه ده زړونوستومانی ده
دا دروندپیتی چه په سرئې گرزومه
سردوخوري دچنگیز د وخت خانی ده
خبر بشوی چه ورته وائی پری اخترشی
په نوکر د خان هــــمدا مهربانی ده
غلول چل او فریب هوښیاری بولی
هوښیاری کښی پته شوی شیطانی ده
وایم زه له ولــــوړې مرم ته له مړښته
وایی چوپ ښه! دغه برخه اسمانی ده
داسلام په نامه څــــه ظلمونه کیری
مالیدلی خانه ! ســــتا مسلمانی ده
چه دخوارو غریب خدمت ته ئې رابولم
وایی کله زما کــــار پادوانی ده

هم زمونږه خد متگار هم مو باداردی
دا یوه عملی بـله زبانی ده
بڼه پوهـیـرم له بله خایه الهام اخلی
که څه وایم واییـي دا بد گمانی ده
نه یی فکر د دې ملک نه یی لباس دی
په کـالـه کښی یی قالینه ایرانی ده
چه هر څومره څه لری ټول خارجی دی
بس یوازی تـذکره یی افغانی ده

پاليسي

د غــــــناد تن جامه کی مفلسی ده
د تــــــقوی لباس کښی پټه ابلیسی ده
دنیا دار که کله اغــــــوندی خمتا
د روپــــــیو امیانی هم گرباسی ده
په ظاهره که قاتل په مقتول ویــــــرکا
مرثیه نه ده سنــــــدره حماسی ده
څه چی وائی ښه وائی واوره باورکړه
ته پوه نه یی د ده ژبه ســــــیاسی ده
نن په سرخای درکــــــوی سبا خپولاندی
دغه ټیټ وپاس کیدل دیــــــپلاماسی ده
تملق په اخــــــلاقی ښه کښی وینم
اوس یی نوم قــــــدردانی حق شناسی ده
ډیرکارونه په هغه خــــــوله اجرا کیری
چه یی کارقــــــد مبوسی کاسه لیسی ده
چه په ژبه څــــــتی هغه یی خوښ وي
پالــــــیسی یی په رښتیا چه پالیسی ده
داخــــــلی سیاست ډیردی راتپت شوی
زیربنا د لــــــورمقام قد مبوسی ده

وايئى وجه يى وجهه كبنى ده هرگوره
مؤثره علاقه خـ داير و جنسى ده
مينوژب كبنى چه بازارته لـوڅه اوزى
مه وايه چه يارانه ئى لـ باسى ده
نامردان واىي مـردى كبنى مزه نشته
خوندوره غوبنه گـوره د خسي ده
په آغاز ئى مه غولـ پيره انجام گوره
ماليدلى شهنامه د فـردوسى ده
له بل خـايه ده راغلى دلته نه وه
د خوورخو مـيلمه ديموكراسى ده
حاكمان ولـسولان شوه نور څه غواړى
مونږ ته بس د موكراسى نيمه سى سى ده
ولسواله! ستا په خـوله به ټول عمل كا
اولسى جرگه بيـشكه اولسى ده
كه ((الفت)) ولاړ يوازي په ميدان دي
بيكسى ده هسي نه چه ناكـسى ده

زه او دي

ماوي په زړه كښې به خاى دركړم ده وي برښه دي
ماوي قــــدم دې په ليمو، ده وي په سر ښه دي
ماوي ملــــگري به دې يم په يوه لاره به خو
ده وي چه پيټى زما يــــوسي ما ته خر ښه دي
ماوي د خړو دوران تيرشوى خر كاري ښه نه ده
ده وي ته پوه نــــشوي ملگري نه نوكر ښه دي
ماوي هغه د سرســــړى دي په ښه نوم ياديري
ده وي د ټول ولس د پاره بس يو سر ښه دى
ماوي په يوســــر باندې كله ټول كارونه كيږي
ده وي له سل سرونو يو سر ښكرو ر ښه دى
ماوي ولس به شي بي سره كه سرونه نه وي
ده وي زما د سر دعا كړى دى بى سر ښه دي
ماوي چه بي ستــــاله يارانو دانور هم حق لري
ده وي ها ها په پاده خــــپل مال ته نظر ښه دى
ماوي خــــدمت په صداقت قام او ملت خوښوى
ده وي تر خو چه چــــليري چل او هنر ښه دي
ما وي ملت كښې ډير صادق خدمتگاران شوه پيدا

ده وي له داسی مـــــــــــــــفسدانونه حذر بڼه دي
ما وي هغه د خلکو خوښ دي پری ټولیری خلک
ده وي زه نه غواړم لیدر مـــــــــــــــا ته بی لږ بڼه دي
ماوي چه پس له دي کوتک کوتکماری بڼه نه ده
ده وي رښتیا د فریب دام د خولي منتر بڼه دي
ماوي نور خلک اوس روان پاس سپورمی ته خیزی
ده وي سپورمی نه خوز ما ځنگ کی دلبر بڼه دي
ماوي چه خپل خیر نور د خلکو شرکی مه لـــــــــــــــتوه
ده وي جاهل دي اوجاهل تردی بـــــــــــــــتر بڼه دی
ماورته وکړی څو خبری د حساب و کتاب
قیامت یی جوړ کړ چه سل ځله تری محشر بڼه دی

ترقي او تمدن

په دی لاره غوايي هم اوس په موټرو کی تیریری
خو موټرته په خـــــــــــــــتلو غوايي کله سړی کیری
که سپورمی ته سپی اوچت شی د تخنیک له برکته
په د لوړو مقامونو له سپـــــــــــــــیتوبه نه خلاصیری
چه وطن ترقی وکړی دڅارویو ژوند هم بڼه شی
سویه د ژوند جگیری ماهیـــــــــــــــت یی نه بد لیری

اوس چه ډير بازار ته لارشی تمدن سره آشنا شی
 د مره فرق په کی پیداشی چه موثر نه نه ویریری
 په سپیتانه که هرڅومره ترقی د چا نصیب شی
 حای یی بر مقام برشی شخصیت یی نه لوریری
 لیاقت چه بنه تحلیل شی بل شی نه دی تصادف دی
 احمقان په بنو چانسونو پخپل حان باندی غولیری
 څوک چه ډیر له حده لورشی وجود شی بی تناسبه
 هرڅوک گوته ورته نیسی له هر چاڅخه شرمیری
 که ډیر غټ نه یی سړیه پام کوه چه خپه نشی
 هغه څومره په غذاب شی چه له حده ډیر غټیری
 ابتداء انتها دواړه مساوی دي که څوک پوه شی
 وگوره! شیخ فانی نه بیا ماشوم طفل جوړیری
 دناپوه مقام ته رسي چه بنه پوه په ناپوهی شی
 لوی پوهان اخرکی وایی چه په هیڅ شی نه پوهیری
 ډیر بینا چه شی نه وینی خوشحالی بیا په حیات کی
 بنه لیدی نــــشی دانا چه بد بینی ته ورسیری
 رڼا ورځ ورته تورتم وی سپین هم تورورته بنکاریری
 بیا په دغه لمر هیــــڅکه دده شپه نه سبا کیری

څه جوړپړی؟

چه لوی کاردار ځان نته مکان جوړوي
وایی لوی کور افغان—ستان جوړوي
خوشی ناست نه دی ورته بڼه وگورئ
د حرم باغ لکه رضوان جوړوي
جنت یی جوړ کړ خو هغه به ورځي
چه ځان نه حوری او غلمان جوړوي
وایی اصلاح می کړه شروع له ځانه
ځکه اول ځان بیا جهان جوړوي
خراب یی که جوړنکړ زیارت یی جوړکړ
لیدر که نه جوړوی ځان جوړوي
دلته چه هریو پس له بله راځي
ځان نه ولي بل نه شیطان جوړوي

په مـــــــدرسه کښې د اغيارو کله
څوک د افغان ځوی نه افغان جوړوي
پــــردې کلتور پــــردې لمسونه له سړي
حــــلقه بگوش د اين آن جوړوي
سړکي څه نه پر پــــردې ماغزه يې مينځي
د سرو پــــينته يــــي په بڼه شان جوړوي
مود پــــرســــتي دومره غالبه شوه اوس
ځان خــــرڅوي او چا ته ځان جوړوي
غلط علاج نه بي عــــلاج بڼه دي
ناجوړه بڼه دي که يې وران جوړوي

بی چله اوناچله

دلسته کله خوک چلیری بی خه چله
داهم چل دی چه خریلار کره خپله چارکره
سیاست په دی چل دیربسه پوهیدلی
چل دانه دی چه هر چاته چل بنکاره شی
چل ئی نژده چه په چل دی مشهور شوی
هغه خه کاجال چلند د دنیا والو
دا بنایسته دعاج برمنخ بی په کار نه دی
خه په کار زری پنه ده هغه چا ته
په زینو د زره رنخور ته ختل گران دی
چه ولس له هرې خوانه پریشان وي

دی بازار کینی خوبی چله دی ناچله
پلارگلو می د دی خلکو ولیدله
چه خپل ظلم عدل وبتی هر کله
چل هغه دی چه چل نه بنکاری هیخ کله
لغمانی دی خه چل زده کری له کوم بله
مامله ئی د دنیا چه پر بینود له
چه ئی سر اوریره پا که وخریله
چه پنبه ئی له زنگونه غوڅه کرله
ماته لاندی خونه بڼه ده له برجله
ته هم بڼه ئی پریشان خیالی اوربله

رنا

د هغو له مخی هرکله رنا وی
چه په مخکینی بی د حسن تجلا وی

دسپين مخ په رڼا زړونه ژوندی کيږی
چه بنايست د چاپه سترگوکی خای وکا
د جمال رڼا ته مونږه خوشحالیږو
له ښه مخه څوک مخ نشی اړولی
عبادت نه ده گناه ده پیره لویه
چوکۍ نه ده شخصیت دی د ساتلو
لوی دښمن د شخصیت شخصی نظام دی
چه رڼا وی د ایمان د چاپه زړه کښي
څوک چه لوی اخترکوی قربانی هم کا
نه پــــتیري منور فکر مغزو کی
که رڼا ده د ښــــکلا ده یا د علم
د بلبل ژوندن د گل په تماشا وي
یونظرئي هم اکسیروی هم کیمیا وي
منتظر د توري شپي غله د دنیا وي
زهدان ورته کتونکی په غلا غلا وي
که طاعت حقیقی نه وي د ریا وي
که چا خپل ځان پیژندلی په رښتیا وي
په نطفه کی یې لا وژني که د چا وي
دخپل وخت فرعون لره لکه موسی وي
سود زیان د دنیا هروخت خواجه خواوی
نه پــــتیري که د چا بدن کی سا وی
سخ د هغه چه دا ناوي یالیلئ وي

قبيله پرستی

با داری دي خوازاد نه دي قبيله کی دي اسیر
خیل او زی نه وتی نشي که وکیل شی که وزیر
دلته ژوند قبيله یی دي قبيله لکه قبله ده
توجه ورته لري ټول که صغیر دی که کبیر
فکرخوی قبیلوی دي تش لباس یی مدني دی
آغا نه دیموکرات کيږي که هرڅومره شي تنویر
قبایل او عشایر لاپه قــــوت اوزورچلیږي

قبیلې تقویه کیری مالیت خوارو حقیر
جنگ جگری د قبایلو په قانون کله حل کیری
تس په بنار کی په څوکسو قوانین لری تاثیر
یو غلجی بل درانی دې څوک تاجک دې څوک ازبک
د افغان له کورو کلي خدایه ورک کری دا توپیر
شته په هر قام کی گوندونه په یوه خیل کی خیلونه
شوه توتی توتی قومونه که مسعود دی که وزیر
فرقوی تعصبونه گوره ورځ په ورځ زیاتیری
یوهم نکری په دې کار کی نه تاخیر اونه تقصیر
چه اساس قبیلوی وې او احساس خاندانی وی
په ولسی نظر نه وي په خپلوانو وی زهیر
د ملت په نامه باندی قبیلې ته خدمت کاندی
که احمد او که محمود دی گنه یود بل نظیر
خیال اوفکری لوی نه دی که ئی نوم هرڅومره لوی وی
نه پتیری پری پوهیری که اعمی دی که بصیر
که تعبض او امتیاز وی هرڅوغلی په پرده کنبی
نه پتیری پری پوهیری که اعمی دی که بصیر
فامیلی احساس غالب دي خویشخوری کله پتیری
که هرڅو ئی پتوی څوک په خبرو په تقریر
یوه کورکی اوسیری دیوه کوری مه بوله
حیثیت یی برابر نه دی د با دار او د اجیر
قبیلوکی صاحبان شته اغایان اوبادران شته

بی قانونه حکومت کا خان و بیگ ارباب او میر
نامرئی وزیران نوردي نه دا عین و جیم چه گوری
مجبور و گنه هر گوره دارسمی مری و وزیر
حقیقی فاعل یو بل دي دا چه ویني م نفل دی
دی څه نه کا په ده کیری که تخریب دی که تعبیر
همنوعی که دلته نه وي ده جنسی علاقه ډیره
چه بنه جنس ورته عرضه کا بیا د عرض گوره تاثیر
که هرڅومره وی بد مخی مخور او معتبر شی
چه سره سپین لری په کورکی یا بنه مخ درمنیر
مه غولیره عالیجاهه که په خوله درته دعا کری
جوړه نه رخی په زړه کی د بدای او د فقیر
خوله په سوک شی ماتولی د سر سترگی رندولی
خوتړلی نشی سترگی د وجدان او دضمیر
د لیکوالو وظیفه ده چه ازاد قضاوت وکا
ازادی اصلی معنی ده محرر! د تحریر
عدالت دیموکراسی هم دلته شوه قبیلوی
او که دغه شانته نه وي څوک یی کله قبلوی

د شوری فضا ۱۳ دوره

څه طوفانونه د شوری خره فضا کی وینم

تندرلی سیلاب سیلی رعد بریننا کی وینم
خه پینیری خه به کیری ټول حیران غوندی دي
هر یوپه وهم په تشویش او په سودا کی وینم
مترقی او مرتجع یوهم خـــوشحاله نه دي
نه په بډای کښی خوشینی نه بینوا کی وینم
د ولایـــــــاتو قـــــــبیلو د مذهبو د ژبو
اخـــــــتلافونه تفرقی نشو ونما کښی وینم
د نوی فکر او زاړه فـــــــکر د قهر ټکر
دلوی بـــــــد لون د پاره یسفک الدما کښی وینم
چه خوری سرونه او په ویـــــــنو مریده نلری
قهر آمیز جنگونه ډیر په اشتها کښی وینم
چه مونږ یې غوښه اوچاره کرو د قصاب لپاره
نشم ویلی چه دا لوی فساد په چا کی وینم
له ناپوهی سره گډ ژرند دی سیاسی مصلحت
پوهی سره مجادله په لوی لالا کښی وینم
خومره فاسد اغراض په خومره لفافو کی دی پټ
خومره فـــــــتتی پټی په رمز او ایما کښی وینم
بیا به تازه شي هغه تیر او زاړه زخمونه
د غږ وهـــــــلو بد اثر په غږیدا کښی وینم
د افغانی وحدت په حال می زړه رپیری مدام
بله نقشه د سیاست پـــــــه دورنما کښی وینم
د اتفاق نارې وهـــــــی د نفاق اور بلوي

په خبرويي چه جوړ کړی هغو څلو ته نه گورم

دروغ او رښتیا

په رښتیا ویلو ډیر زړونه بدیږی
آزادی د فکر گرانه تمامیږی
سیاست له حقیقت سره جوړنه دي
چه دا یو خوشحالوم بل خپه کیږی
ښه پوهیږم دروغ خواږه رښتیا ترخه دی
دې خوږوته زما خوله کله جوړیږی
دامونږ ټول ورته وړانده ښکاروکه څنگه
چه د شرم کار کوی او نه شرمیږی
په رښتیا چه زورونلری سترگی
په رښتیا چه سترگی سترگونه شرمیږی
د هغه قاضي به څه راز قضاوت وي
چه قضایې خپل حاجت ته منسوبیږی

دا رښتيا ده چه د دروغو مزل لنډوي
يعنی دا چه سړی ژرځای ته رسيزی
چه د چا په نوکری سرلوري کاندې
سرله دینه زیات هیڅکله نه ټیټیری

د درگاه سپی

د صاحب د درگاه سپی
د غریب کاله سړی
په نظر کښی یو شان نه دي
یو ئی خپل دی بل پر دی
د جناب په نامه یادیری
د لیلی د کوڅی سپی
جناب نه دی هر سړی
که مزدورشی د صاحبت څوک
له هر چا نه وی بی قدره
که څوک ځان ورته سپی کاندی

د صاحب پری خاص نظروی
سریتوب سائل گناه ده
په حضور کښی د بآدار
په نظر کښی د استثمر
هغه سپی چه صاحب کور کښی
په نعمت او ناز ساتلی
یو سری د سپی خدمت ته
بودجه کښی منظور شوی
نورو سپیو غونډی نه دی
له مزدوره معتبر دی
د صاحب چه پری نظر دی
صاحب وایی زما سپی ته
د سری په نظر گوری
په ادب کښی یی هیڅکله
له انسان نه کم مه بولی
اودس نه ماتوی کور کښی
خی د باندی چیرته لری
چه یی نکری چغه کوری
له دهقانه یی ژوند بڼه دی

په صابون مينځلی کيږي
ډير خواران او غريبان يې
ژوندانه ته هوسـيږي
لکه سپی د يورپيانو
نازوی ئې بي بيـجانـه
چه په سپی ده مهربانه
د سپی دا قدر چه وليد
بي همته انـسانانو
ډيرو ومانه سپـيتوب
د دنـيا د صاحبانو
سړی سپی شوه سپی سړی شوه
د صاحب له برکته
او زمونږ له دون همته
که انسان استخـداميږي
عملاً د سپی خدمت ته
د قانون نظر خو بڼه دی
د انسان لوړ کرامت ته
حقوق واړه مساوی دي
د بډاي او د فقير

د صاحب او د حقیر

زندان

لاړم دارالمجانين ته
هلته و څولـيونـي
دير بي قيده غريدل
ژبي نه وي په فرمان
ازادي وه د بيـان
په خبرو بنديز نه و
نه و پار د څارنوال
د خطر احساس هيڅ نه و
بي پروا و ناطقان
نا خبر له اين و آن

کیدی رنگ په رنگ خبری
بی ادابو بی ترتیبه
د هر چا کلام مصون و
لکه خوی د پارلمان
له قانونه په امان
دروازی که وی ترلی
خنجیر پیچ و لیونی
په نامه شفاخانه وه
هیچا نه باله زندان
بدل شوی و عنوان

له هغه خایه چه لارم
د محبس تورو کو تو ته
هوبنیاران لا په عذاب و
ترینه بڼه و لیوانیان
دا د عقل دینمان
په پینو کی زولنی وی
په لاسو کښی اتکری
هوا حبسه رڼا نه وه

ژوندون ډير و هر اسان
په بد حال کښي و بنديان
مگر ژبي بندي نه وي
ويـنا وه ډيره ازاده
نه له بند څخه بنديان
نه له اوره پتـنـگان
چـه راووتـم له بنده
تگ راتگ هر لور ازاد و
هر څوک و پخپله خوښه
غـلامـي ته و روان
د يوه د بل بـنـدگان
آزادي د فـکـرنه وه
ژبي بـنـدي وي له ډاره
په احتياط احتياط مجلس کښي
غـرـيدل به وزيران
وايه! چـيرته و زندان
په کوم حـاي کښي و بنديان

د محیط تاثیر

سوزوي مو اوبه هم چه په جوش راشی
اوبه اورشی که محیط یې وي سور اور
په اوار بستر کښی سیند درمی ارامه
خوپه چر کښی یې بیا گوره شر و شور
په هر څه کښی د محیط تاثیر ته گوره
وی بې زهره وچه اوبو کښی وي منگور
لوگی اورنه دي پیداخوڅوک نه سوزی
د محیط اغیزه کله لری مور

له يوه پښته رڼا او لوگي دواړه
د يوه مخ منور او د بل تـور
د مظلوم د زړه تاو ساړه آهـونه
سـوزوی دظالمانو کلي کور
د ظالم عاقبت خواري له هر چانه
ما ډير خوار و زار ليدلی ظلم زور
ډير سپاره مستو آسونو غـورخولی
يزيد هم د اقتدار په آس و سپور

د دهقان درس

وايي چيرته په کوم خای کښی يوه د هقان و
چه رستم د زماني ورته حـيران و
ډير غـويان يي ستړی کړی وجغ لاندی
په قلبه کی يي اوبه کړې ډيری سپاری
نری شوي يي په لاس کښی ډير يومان و
کار او زیار ته يي ورکړی امتحان و
د خپل مـت او بـازو له برکته

له هر چانه ئې ژوند بڼه كور ئې ودان و
له نستې نه راوتلې و هـستې ته
له وچ ډاگه ئې جوړ كړې گلـستان و
رسـيدلې ئې باغـونه و ثمر ته
د انگورو وږې خوړند شان په شان و
چه ناخپه دا د كار سړى رنخور شو
بياپكښى نه هـغه زورنه نه هغه توان و
چه د باغ د ونو ونكړه پالنه
د زامنو په همت كښى ئې نقصان و
باغ له دربو له كبلو څخه ډك شو
د وحشى بوتو له لاسه هر څه وړان شو
نيستې بـيرته راروانه شوه كاله ته
چه د كار سـړي رنخور او پريشان و
د دهـقان ووي اى زما خوارو زامنو
له يو تاك لاندې ما ايښى ډير شيان و
اوس ئې ځاى بنودلې نشم دومره وايم
چه وړيايي مه گڼئ په قيمت گران و
كه په لاس درشي نيستې به موشى غوڅه
له روستى سلگى سره يې دا بيان و

د دهقان زامن د پلار له مرگه وروسته
شپه او ورځ په باغ کښی ستړی اوستومان و
د هرتاک بیخ یې سپره چه څه پیدا کړی
په تلاش کښی د موندلو سرگردان و
دباغ خاوری لاندې باندې شوی څوواره
هیڅ پیدا نه شوه د ورکی په ارمان و
پس له پیرو زحمتو ډیر و خوارو
تفاوت د باغ حاصل کښی صد چندان و
د دهقان عملی درس د رمز په ژبه
کړه ثابته چه د تاک لاندی ډیر شیان و
چه د کار سړی جوړ کاندی له بیکاره
دغه پوه او هنر کار د دهقان و

چاڅه راوړه او چاڅه

چا جهان ته تش کدو غوندی سر راوړ
چا په سر کښی فکر لوی لکه غر راوړ
چا د شمع په شان خپل کور رڼا کړی
چا سحرغوندی له ځانه سره لمر راوړ
چاته تندر ځان سره دی مرگ راوړی

د باران څاخکو صدف ته گوهر راوړ
راوړ انجې ډیر ناوړه بوی جهان ته
گل دنیا ته خپل وجود معطر راوړ
یو بناخ گوره تش کوتک شو د وهلو
بل بناخ گوره چه یې سیوری ثمر راوړ
له یوه لرگی نه دار جور شوبل یو پل شو
چا له ځان سره خپرونه چا شر راوړ
چاکړه زیاته د بنمنی په دی عالم کښی
چا پیغام د محبت د بشر راوړ
د چا لاس کښی تیره توره ده گواښیری
چا د پوهی او د فکر هنر راوړ
چا د خلکو د امید سترگی رندی کړی
چا د زړه سترگو ته نوی نظر راوړ
انسانی فکر یې جگ کړ تر افلاکو
د بشر پوهی لره یې وزر راوړ
هغه مه هیروئ هیڅکله عالمه
چه عالم ته یې د مینې اثر راوړ

په بنکلا مین

څوک مین په بنکلا څوک مین په بنکلو
یو په خوله تری اخلی خوند بل په کتلو
د چا برخه د بنکلا درک و احساس
د بل برخه وی جنسي دلک و تماس
یولیوال وي چه تری واخلی خوندخلوت کی
بل وی محوه په جمال د طبیعت کینی
محبوبه د هنر مند بنکلی معناده
معشوقه د بوالهوس پادر هوا ده
د چا سترگی څاری ستوری او سپوږمی
د چا برخه هوسونه خر مستی
دیوه نظر په شکل او صورت وي
او د بل محبوب خپله محبت وي
ظاهر بین په سپین پوستکی مینیری
سطحی مینه حی پوستکی ژر توری
شکلی وی فانی بنکلا ده بی زواله
بی نیازه له گانو له خط و خاله
د ((افت)) محبوب عرض نه دی جوهردی

په نظر کښی ئې چه بنکلی دی هنردی

څلورځی

فکر کښی خیال په خیال کښی فکرنیول

معنی ته رنگ، رنگ ته معنی ورکول

د شاعر کار دي شاعری وگڼه

د زړه په سترگو خوب په وینه لیدل

د معنا د زړه په راز ورمز خبریم

دژوندون بنکلا ته سترگی اونظریم

دادلاسه او پښو کار له مامه غواری

خیال او فکر ته پیدا په شان د سریم

هغه وینم چه یې نورنشي لیدلی

هغه وایم چه یې نورنشي ویلی

داتنه څوک د حال په ژبه نه پوهیږي

زه په ژبه د مال يم غـريډلی

که رښتـيا نشي ویلی اوسه غلی

دروغ خومه وایه که ځان گڼي بناغلی

آس ئي مه بوله براق ورته مه وایه

بي لکي خره ته که خر نشي ویلی

پخواکور کښي بي بي ناسته وه مستوره

تله بازار ته په سودا یسي مزدوره

اوس بي بي سر توره ووته بازار ته

ده مزدوره د کور ناستي ته مجبوره

څلور یخی

غلام عقل غلامی لره پیدا وي

دومره پوه په خوی اوبوی دخپل آغوي
چه په خیال کښی ئې سباکه یوڅه گزوي
ده ئې وچولی کښی لوستي ډیر پخواوي

د آغا گناه بي بي غوندي مستوره
د مزدورگناه هم وی لکه مزدوره
بي بي نشی لیدی څوک مزدوره وینی
څه به وایم د دی خلکو له شعوره

له ټوټکو غواړی اثر د مسیحا

کـتـوري غـواړی له زانو د هوا
احمق سپي ته واينه ږدی او بن ته هډوکی
کوي روند ته اشارت گونگ ته وينا

حکومت که قانونی نه وي شخصی وي
داغا، آغزاده او د بي بي وي
کورنی او خيلخانه پکښی خاني کا
قندي گل شاگل ماگل پکښی خوندي وی

خان د چا غلام کړه که په نورو باداري کوي
سر ټيټول زده کړه که کارونه سر کاري کوی
هله زورورته په گونډو لاس په نامه اوسه
دلته که فرعون غوندي په مونږ کلانکاري کوی

ته یې چه بد گڼي هغه خلکو ته بڼه بڼـکاريږی
تا ته خواره خلکو ته زهر ونه وترخه بڼـکاريږی
چه په مجلس کښی یی ساتي د سترگوتورشی د قام

چه په قصرانو کی خای ورکړې هغه غله بنکار پیری

معکوس شوی اساسونه د هـ ستي

خکه لور مقام ته رسي په یـ ستي

ډیرڅه مومي چه له ډیروشیوتیرشي

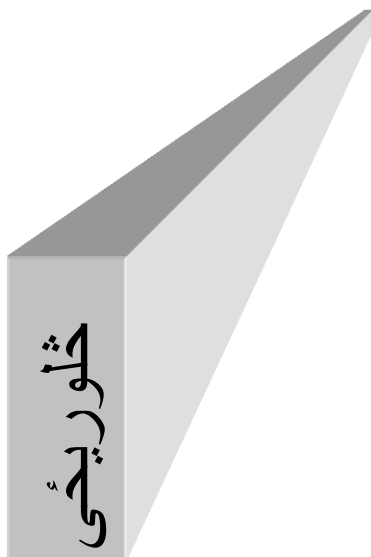
غلامان یی کره خانان خان پر ستي

هم شعرونه هم کارونه کـ ره جور

دلیک لاولوست می کتابونه کره جور

دوه بینتانه می نکره هیڅکله

که می هر خومره مجلسونه کره جور

قهرمان د سیاست دي هر یزید

ولایت لره په کار دي بایزید

شاهان فخر د دنیا په تخت و تاج کا

ادهم تاج نه بهتر و گانه تبعید

قانون وی اول نظر کښی ډیر بناغلی
چه لانه وی د عمل کورته راغلی
نقص او عیب یې په عمل کښی معلومیری
خصوصاً که چلوونکی وی ناولی

چه دویني درجه دې نشي دنگه
نورڅه مکره زندگی دې کره بلمنگه
ژوندون هله شی بی مالگی چه سری
سترگی پټې غورکری بنداو ژبه گونگه

مخالف وي يوله بله حال او قال
په وينا کښی گوره عکس د مقال
د پښتودا حماسي عالی شعرونه
درته بنی د پښتون پریوتی حال

بينـــــــتون ډير دي تير ايستلی شاعرانو
مغور کړی په ستايــــنو ادیـــــــبانو
که اوس سل گزه کوهی کښی بنکته پروت دی
ورتــــه ځان بڼکاری اوچت له کهکشانو

لاپې شاپې ځان ستایل غټې خبرې
که هر څوی زړورې زورورې
قوت نه دي کمزوري او بیوسی ده
شاعرانو راغوستی خول اوز غرې

بنځه حق لري د ژوند او کار کولو
لکه نرد لــــیاقت څــــرگندو لو
په دي شرط چه اهلیت وښی په کارکی
نه چه ځان ښی په ځان سینگارولو

ماموریت که به ننه وجه ننه صورت وی
لیسری بودر ته به څه ضرورت وی
کار ورانیری نه وایمه چه څه کیری
که معیار د لیاقت زیب و زینت وی

د ځان ساتلو پوهه عامه ده هر چاسره ده
هم له انسان هم ځناورو د صحرا سره ده
د حق ساتلو او د ځان قربانولو پوهه
له اولوالعزمو لویو خلکو د دنیا سره ده

د کار خلک نه کوی ډیری خبری
د خولی شور کله کوی د جنگ لښکری
چه سندنری جوړوی هغه وی غلی

سندر غاري وايي شپه او ورځ سندرې

فکر مه بیا په یوی خواته مدام
چه محدود نشي هر لورته کوه پام
مقید یی د گادی آس غوندی نکری
له او هـا موئی سـاته په اهتمام

څه په کار به د چا هغسی شوری وي
چه د بریرې واک یی لاس کبئی د ملاوي
کله اور کله اوبه وي کله هیڅ نه
گاه د وسپنو نیني گاهی حلوا وي

ځیني ځیني تشوي پکبئی پک زرونه
ځیني نور غواري چه پک کړي تش جبونه
په وینا کبئی چپ په رایه کبئی چه راست وي
مخالفه یی ده ژبه نه لاسونه

هرچا هر څه په يو رازنه دي ليدلى
څوك يوراز اوڅوك بل رازدي پوهيدلى
د گـمان كه نه وي حقيقت كښى
چا چه نوري دي غولولي غوليدلي

په جهان كښى چه مردوده باداري شوه
روحاني رنگ كښى راووته پيرى شوه
د پيرى او مريدى بازار چه سور شوه
سياسي رنگ يې پيدا كړ ليدرى شوه

په وړانكارو چه كارونه جوړوي
حقيقت كښى جوړكارونه وړانوى
ياتگى ياديره زياته سادگي ده
كه بتان په بت پرسـتو ماتوي

بدبيني نه ځي که دید هم لار شي له ليمونه د چا
په تن مينځلو خيري نه اوزي له زرو نه د چا
يقين راځي راځي د يو د بل په خبرو باندې
بد گماني نه ځي هيڅکله له مغزونه د چا

په تعليم به يوڅوک پوه په زيرو زورکړي
بي هنره به صاحب د کوم هنر کړي
ورپه سربه کړي خولي د پوهنتون
باورنکړم چه بدل ماغزه د سر کړي

له ځانه لري شه چه ځان وويني
جهان نه اوزه چه جهان وويني
نه ډير نږدې ليدی شي نه ډير لري
نه به تورتم نه ډير روښان وويني

يو بيکاره اوناکاره به کاردار کړي
یوبی واکه اوبیوسه به واکدار کړي
د یابو زین افسار به کړي د زرو
گمان نکړم چه بدل به ئي رفتار کړي

داعادي کـــــــــــــــــتابي پوهه چه یادیري
په لیک لوست باندي هرچاته حاصلیری
دماغي انقلابي نایابه پـــــــــــــــــوهه
کله کله کوم شاعر کښی پیدا کیري

وژله یـــــــــــــــــوازي د تیغ کار نه دي
مار هم قاتل دي خو خونخوار نه دي
چه بشری کـــــــــــــــــرامتونه وژني
هغه گڼلی چا خونکار نه دي

که انسان د خیتي نوم وي نور څه نه وي
پروا نشته که پراته ورته واښه وي
که دماغ سترگی غوږونه زړه او روح وی
بی هـنـره ژوند به بلمنګه سابه وي

که هرڅومره غولیدلی عام نظروي
ظاهرین ساده سطحی اوکورکروي
که هرڅومره ښه منقور او بد منظور کا
بیا یې هم قضاوتونه معتبر وي

چه شوتله په آخور کښی وي واښه وي
چه په مالګه په کاسه کښی شي سابه وي
د انسان د ژوندون مالګه کیفیت دی
فرق یې نه وي له حیوانه که دانه وي

شاعر بوسه غواړی کنځلو سره
نه غواړی قند مخلوط له گلوسره
کابینه غواړی اعتماد له شورائ
له سپکو سپورو بد ویلو سره

د ظالم د زړه چول کار د موسی و
پکښی رحم اچول کار د عسی و
ورکـاوه یوه ظالم بل بڼه کاوه
یو د عدل بل د مـینې رهنماو

پیر که خس دی بیا هم خپل مرید ته بس دی
مریدان دي پیرکسان که پیرناکس دی
له مریده بندگی د خـدای مه غواړه
که له خدایه ورته گران پیر یو به لس دی

عقل هر وخت د ضعیف دلاسه امسا ده
له قوي سره که نه وی څه پروا ده

گوډ اوړوند بي امسا نشي گرزیدلی
تفنن د پاره لاس کښی د بینا ده

په ضعیفه اراده عقل حاکم وي
که قوي وه اراده نوبیا خادم وي
د بشر خدمت ته عقل پیداشوي
په دی شرط چه روغ و جوړ صحیح سالم وي

عقل گوري ارادي ته د انسان
چه تیری کوي که چا سره احسان
اراده چه هر څه غواړی اوکوی یی
دي پیدا ورته دلیل کری اوبرهان

غلامي د ذهن نه ځي له انسانه
د ماغ کله ازادیری په اسانه
نه ورکیری غلامي رنگ یی بدلیری
ځي بدن نه مگر نه ځي له وجدانه

سياست که به اسلام هم متکی وي
که هر خومره بر هيزگار او متقی وي
ياهم هيخ صرفه به قتل و قتال نه کا
مقابل کنبی که امام د دين علی وي

شمر نوم دهر ظالم د اقتدار دی
چه لوی شوی په کاله د سرکاردی
په حسین کله لاس نیسي یزیدان
اقتدار که مسلمان وي هم خونخواردی

يو غلام دي داو هامو خـ رافاتو
بل درسم او د رواج او عنعناتو
په دنيا کنبی خوشل رنگه غلامي شته
د شهرت غلام بنده د مخلوقاتو

مجلسونو کښې ښه کیری تقریرونه
تنهایی کښې پیدا کیری لورفکرونه
چه هم فکر هم وینا دواړه عالی شی
اجتماع او انزوا دي دوه وزرونه

که په چاباندې غـالبه تنهایی شی
ژوند بیخونده شی چه محض دانایی شی
که بخیی په جمعیت کښې شی څوک محوه
خوښی زیاته شی خو کمه بینایی شی

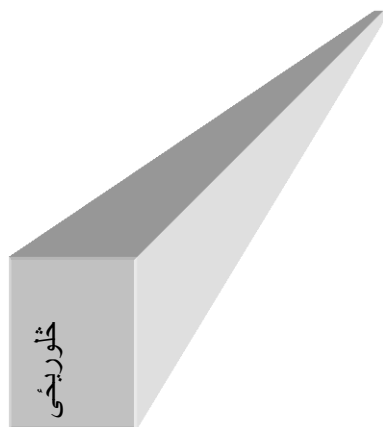
یوه ښکلی ښایسته پری پیکره
بله توره ناشولته بد مـنظره
کمیت کښې یی فرق نشته کیفیت دی
چه یوه یی کره بلا بله دلبـره

گونگ می خیره روند می اواز پیژني
کله می دوست غوندي غماز پیژني
چا په یوراز چا په بل راز ولیدم

زما اصلي رازاهل رازپيژني

چه د چا فکر منفي نظر منفي شي
عملي جنبه شي ورکه فلسفي شي
د شبنم طوفان يي مخه د کار نيسي
د لمدو ختوخو لږ اوبه کافي شي

ذره بين عقل ته هرڅه ډير غټيږي
وره پچه ورته لوی پيچومي کيږي
تيت وپاس ورته مهيب کاندی خپل وهم
د مرک سوري گړنگ ورته بنکاريزي

بتان چه مات کړی بت د ځان جوړوی
ځان نه ولي بل نه شيطان جوړوی
مريدان نيسي د الله په نامه

بیا ترینه خا—نته بندگان جوړوي

په احسان غلاموي چه بل احسان

بیا دعوه کوي د خیر او دا—حسان

دا که ستا بشر دوستی وي بشر دوسته

لا به خکری که لیوه شی یا شیطان

خوبن می دی لوی مجلسونه شورایی

یا د ف—کر په عالم کبني تنهایی

د ملگرو خاص مجلس ته خوشحالی یرم

خوبن می نه ده مجلسونه هر جایی

ظالم خ—وب کبني ډیر په زوره خریده

دی ویده و خو را وینس یی ک—ره ویده

دایی خوب دی چه نور خوب ته نه ږیردی

لابه څه کری که له خ—وبه وینیده

په ی—وه ږودی مریزی قلندر

په ملک—ونونه مریزی سکندر

که څوک پوه شي بډای وږی فقیرموردی
له بډای سره تل جوع الـبقر

یووکیل ته ځوی ویل چه ولی پلاره
کارته نه ځي تنخا اخلی له سرکاره
هغه ووی چه په کار او په خدمت خو
تنخا گانی مزدوراخلی له باداره

مونځونه کړی خو یوهم نکړی داسلام دپاره
حج ته د خدای دپاره نه ځی ، ځی د قام د پاره
هرڅه چه کړی د قام لیدر اصلی منظورئې داوی
چه په ولس کښی شي مقبول د خاص و عام د پاره

چه وکیل تش کاندې زړه جب ئې ډکیري
چه وزیر تیتوی سرځای ئې لوریري

د وزیرلمنی لاندی مــــــــرداری
چه وکیل کاندی خوله وازه معلومیری

خوار غریب خوپه خیرات کله مریږي
د بدای لـــــــــوره هیڅکله نه کمیری
د شهرت داقـــــــــتدارد عزت وری
گنه سترگی چه غـــــــــرونه نه پکیری

راته ووېل د نــــــــسوارو تیکه دار
نسوار خوله کنبی مانع کیری د گفتار
سرکاري تیکه دار پوه په رمازه کرم
چه سرکار ورکوی خلکو ته نسوار

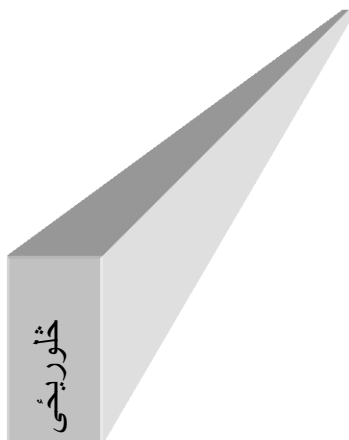
د جلال بنایست په پېرساز و سامان وي
زیبایی د فقر بل رنگه بل شــــــــان وي

صبر بنه بنکاري چه لیس وي پورته شوي
گل بيد بنه وی چه سر بنکته پریشان وي

د انسان جوهر دژبي گویایي ده
همدغه یی زیبایي او دارایي ده
بی له ژبي هیڅوک هیڅ نشی موندلی
دانایي دل ریايي که بدایي ده

په خوراک کښی وي د خولی برخه خوندونه
ساز سرود او بنه نغمه اوري غورونه
د ښایست په نندار و سترگی خوریري
د معنی په خوند پوهیري د ماغونه

چه جهاد سیاسي نه وی مسلکی وي
سیاسي مراعاتو نه لایعنی وي

انحراف چه له مسلکه قبول نه کا
ناکامی هم ډیره لویه کامیابی وي

ډیر اثر شته د اور ژبو په تقریر کښی
سحر پت دی د وینا طرز و تعبیر کښی
په اذهانو کوي لـــــــوې خطیبان
وینا په مد و جزر بم او زیر کښی

د هر چا چه حیوانی قوت زیاتېږي
نفس شیطان لره هغو مره مغلوبیږی
که څوک غواړي چه غالب شي په شهواتو
په مرست نشی دا کار په لوره کيږي

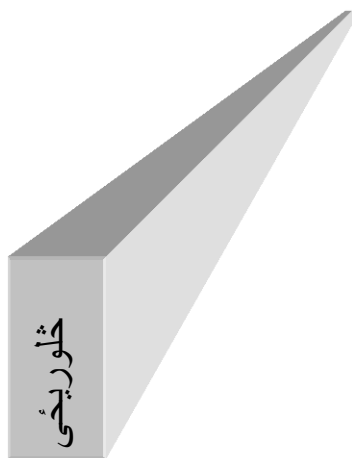
کموي روژه غـــــــوښتنې شهواني
مضمحل کړی هــــوسونه نفساني

د روژې غایه همدغه شي دي حُکه
روژه نه نیسی صغیر شیخ فانی

چه محروم نشم د بڼه ژوندون له خوونده
خلاص می کړه خدایه! د حرص حسد له بنده
له دوستانه و سره زه بڼه یم پخپله
له دښمن سره می ته بڼه کړه خاونده

خلک ودونه کوی په ډول په نغاره
فحاشی کړی ډیره پته کناره
د زاهد پتی گناه لری تینگ ستر
عبادت زهد و تقوایی وی بنکاره

څوک خپل فکر ته ملگری لتوي
څوک ملکروته خپل فکر بدلوي

چه خاوند د عقیدې وي په رښتیا
عقیده له چا نه نه قـربانوي

په دوستۍ کښې دښمني خو غډاري ده
که ښه نوم ورباندې ږدي نو هوښیاري ده
بد ښه کیږي ښه بد یږي په خـبرو
په وینا کښې خو همدغه ساحـری ده

داسطحي خبرې باد وړي بربادیری
چه خبره وي عمیقه پاتې کـیری
سطحي مه اوسه ډیر زیات که عمیق شي
په خـبرو دي بیا خلک نه پوهیږي

په منطق او استدلال حق باطلیږي
یابطل د حق په خای باندې دریری
فلسفه عقل او پوهه هغه وایی

چه انسان ئې په ويلو خوشحاليږي

راغونډيږي ډير عالم په مـداري
ياچه غم وي يا بنـادي او سيالـداري
که څوک خلک راتول په يو ملي هدف کړي
ديته وايي قيادت او لـيږي

څوک په کارکښي لاس پښي کاندې ستومانه
د چا زړه، روح او دماغ وي سرگردانه
دا د تن نارامي ډير درته بڼه ده
که دې ورکه نارامي کړه له وجدانه

توره ئې اخيستي لاس کښي نه ده توريالي دی
خوب کښي ئې هم جنگيدلی نه دي بريالی دی
داسي تش نومونه دلته ډير مونږ اوريدلی دي
رنگ ئې د ليدونه دي هو نوم يې گلالي دی

چه په ډير مشکل پيدانوی معنا کړم
په ډير زيات کوبښښ يې بڼه طرزکښي اداکړم

وايم اوس ئې پوهيدو دپاره چـــــــيرته
خليلی مجروح پڅواک يا بل پيــــدا کړم

چه زورنه وي ضرورت پيښ شي دليل ته
چه دليل ئې وي کمزوری ځي تاويل ته
زورورته څوک دلـــــــيل نشي ويلی
دليل وايه! مساوي يا کوردلـــــــيل ته

آزادي که خــــيراتی وي يا د چا مهرباني وی
افتخاربه پري ونه کا که همت يــــي افغانی وي
قرباني چه پکښي نه وي هغه کله لوی اختروي
آزادی سره تړلې ډير ه لـــــــويه قرباني وي

خوبښه دي چه غلاکړی که فحشا اوکه سودونه کړی
چا ته جاسوسي کړي که په چاباندی ظلمونه کړي
دلته د عمل آزادي هــــر چاته حاصله ده

سردې د وهودي که آزاد آزاد فکرونه کړېي

نه ئې زړه کښې صداقت، مينه وفا شته
نه ئې سترگو کښې څه شرم او حيا شته
سياست لري څـومـخـه څـواړـخـونـه
وخت په وخت ئې خوله کښې سل ژبې گوياشته

په سرکار قد رو قيمت گوره په کار دی
که کار نه وي محض سرڅه په کار دی
د کار دار ټول اهميت گڼه په کار کښې
بيکاره کار دار بل شی نه محض دار دی

که وی شعر لکه دربنکی آبداره
د صنعت هنراو فن عالي شهکار
ورته غورمه نيسه هيڅ آزاد فطرته
که پکښې د غلامی وی څه اثار

بايد شعر شعور خلاص کړی له قیدونو
ترقی لـورته رهبرشي د فکرونو

د او هامو خرافاتو بتان مات کړی
وی منکر د زور او زر د قدرتونو

که طاعت او عبادت هر څومره کم وي
خداي دې نه کا چه شریک پکښی صنم وي
په ریا چه د مخلوق د پاره کیږی
که شرک نه وي له گناه سره به سم وي

که بی رنگه بی ریا زهد تقواوي
له تگی برگی چل ول نه مبرا وي
څوک یې کله بازارونوته را باسي
سود سودا لره خوزهد د ریا وي

که په پوهه مشهور شوي افلاطون
تر هغه شهرت کم نه دي د مـجنون
شهرت نه غواړی عادی ژوند بلکه غواړی

يا په سر تاج يا سرايښی په زنگون

داچه څو وک څه شی له چا غواړی ارزان
حقیقت کښی څو رځوی ځان په احسان
گران ارزان دی ارزان گران دی که څوک پوه شی
په اصلی قمر و قمیت باندي د ځان

څو وک چه له عشقه ناقرار نه وي
پوه په معنی د انتظار نه وي
غم راوینس کړی او پوه کړی نه وی
عقل یې بینا زړه یې بیدار نه وي

خوندي نه وی چه ژوند محض دانایي شی
بی معنی شی که یوازې عیاشی شي

کم و کیف خوند او معنی جلال جمال
چه په ژوند کښی شي پیدا ژوند انسانی شي

که می ژوند وي د زندان تورو کوتو کښی
که تک تورشم د سکرو په معدونو کښی
که می سترگی شي رندې يم په تورتم کښی
بیا هم غواړم د حیات اوبه تیارو کښی

زړه شي خوښ چه سترگی وگوری بنکلاته
چه زړه ښه شي نوخوله جوړه شي خداتنه
خور اواز د غور له لاری راځي زړه ته
داحال مه وایه کانه او نابینا ته

بی ستره شولې بنځی او جوړه

هم رشوتونه هم شهوتونه

بنکلا بی ستره مینه بی ستره

محکوم په ستر نرنر فکرونه

بزرگی خونیک عمل زهد تقواده

هسي نه چه په نژاد نسب بناده

اوس چه چانسب نژاد پــــوړی تړلی
نژادی توپیر ئی بڼه ســــمه معناده

لغمانی

نه دی بد تمام غــــلجي يا دراني
يا ازبک ياهــــزاره يا ترکمــــنی
نه ټول بڼه دی نه ټول بــــد دي ولسونه
دي قــــانون نه مستثنی دي **لغمانی**

شخصي نظام چا ته ډیر څه ورکوی
چاته خپل حق هم پوره نه ورکوی
کله د چا مخ بڼکــــوي پــــه مینه
کله بیا گوره سوک په خــــوله ورکوي

هــــرزردارگــــوره دزرومالک نه دي
لکه هرپه سلوک پوه چه سالک نه دي

د دنيا طالب که هرڅومره فقير وي
فقير نه دي د سرو سپينو تارک نه دي

شخص که هرڅوک وي د خوورځو حاکم وي
د ده ظلم وي څو ورځي که ظالم وي
خدای دي نکړی جامعه په ځان ظالمه
چــه دا ظالم هم قايم وي هم دايم وي

دي ملي فرهنگ اساس د مليت
هم ملي ثروت دی هم ملي قدرت
شعري پانگي دی ((الفت)) ډير سهيم کړی
په دولت کبني د کلتور او ثقافت

د يوه خوله سپی د بل سپی د درو
وی بيباکه خوله د سیکو زورورو
پوچه سپکه سپی خوله هیچا ماته نکړه
ماتوي خلک ډکي خولي له مرغلو

تقاضا د جگ او تپیت نه وی یوشان

راشه! وگوره باغبان او یالیزوان

یو تیت بوئی ته میوی یسی تیتیری

بل جگ بناخ ته دمیوی لوروی خان

مچ که پاس د چا په سر خای ولری

که په لوی دسترخان خوری شکرتری

که دگل په یانه ناست وی گلخانه کبئی

بیا هم نشی پرینودی مردار خوری

که ماشوم لاس کبئی نانزکه گد وی

لویان هم ماشوم په لاس کبئی لوبوی

په ولس کری حاکم لوبی په ده بل خوک

سیاست رانه نانزکی جوری

دکارپوهه خوهم وینه هم بیناوی

شله نه وی له عمل سره اشناوی

سره نه وي جاذبه لري د ميني
ورسره اخلاقي تومنه د تقواوي

حب او بغض دوه قوتونه دي انسان کبني
که يوه نه وي بل هم نه وي جهان کبني
هر يوه نه پخپل خاي کبني اخله کار
پام کوه! چه يوه مرنکري په خان کبني

که په ظالم خوک بلوسيدلي نشي
د مظلومانو دوست کيدلي نشي
د خدای د پاره دبنمني ده دوستي
خودا دوستي هر خوک کولي نشي

اي فکرونو دماغونو کبني بنديانو
په عمری قيد مقيد و محکومانو
رحم نه دی بي رحمی ده که بدل شي
د مرگ حکم په عمری قيد د قيديانو

د بلو پروازونه وی گلزار ته

دزاغــــــــــــانو پروازونه وي مردار ته
ز اغ مشهوريه هوبنباري دي بلبل نه دي
پت په غورکښي دا حال ووايه هوبنبار ته

عناد په زړه کښي توره لاس کښي کبر سرکښي لري
ډير عــــــــــــذابونه ډير و خلکو ته نظر کښي لري
پتي عــــــــــــقدي د ظالم تريوتندي کښي غوته ښکاري
خوله يي هم سپي ده اوخوړي سپي په درکښي لري

پوشان نه دي نصيبونه قسمتونه

کاتبانو د ازل کړي فــــــــــــرقونه

چا بانگونه دي پک کړي په ډالرو

چا پخــــــــــــلو خد متونو تاريخونه

د يوه آسوده ژوند کښي شرم و عاروي

د بل خوار او ساده ژوند کښي افتخاروي

فضيلت اوتقوئ نه وي ډير ثروت كښي

ډير مالدارسري به ډير لږ ايمانداروي

يوظريف نقل د هر مجلس و

په لطيفوئي خوبس داوولس و

غلام نبي وځای يي چارباغ و

غني معنی كښي مادي مفلس و

غلام نبي د لغمان د چارباغ د قرغيو
د ماهيگيرانو د كلي د څخه وو او دا
يوه درباري توکي وو
د شاهي کورني سردار هاشم خان او

اوس خاورو لاندی چه نه غږيزی

تولـوهيرکری هيڅ نه ياديزي

غايب نظر نه غيب شی عالم كښي

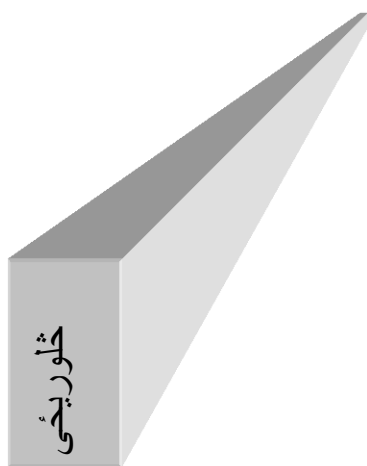
خلک د خلکو ژرژر هـيريزي

چا راوړي ځان سره ده بيـنایي

چا پخپل مخکښی د حسن رنایي

چا دښکلو بنایسته سترگو دپاره

رانجه راوړه چا د سترگو سلايي

څلوربيخي

د هغه به مادي ژوند ډير خوارو زاروي
چه يوازي له معنی سره ئي کاروي
د مادي اود معنی مقابله ده
چه هر يو شي ډير غالب هغه بل خوار شي

هيواد ته مخه چه طوفان شي

بنارونه کلي کورونه وړان شي

سره شي يه وينو ډير ميدانونه

يوه سړی نه جوړ قهرمان شي

چه تياره راشي ډيوه رڼا شي
ډيوه مړه کيړی چه شپه سباشي
د ډيوې ژوند دی تورو تيارو کښی
مهوريان شپه کښی ر عنازيباشي

دلته هلته لفظ بدليري اوور کيړی

معاني په هيوادو کښی نه بدليري

معنی روح ده لفظ جسد دي د معنی
لفظ مرکبیری معنی بل لفظ ته نقلیری

که مادي ژوند چا بدل کر په معنا
په وهیدلی په معنی دي د بقا
خودار کار کله شي هغه څوک کولی
چه راغلی وي مهمل اوبیمعنا

په احتیاط احتیاط په لاره نابیناځي
روند بی لاری نشی تلی که ځي بیناځي
پلي خلک وینی لوری او ژوری
بدایان نه وینی زمکه په هوا ځي

پوڅه اصول دي ژوندانه ته ضرور
خوچه ژوند نشي داصولومزدور
ایدیولوژی بڼه ده د ژوند خدمت کښی
نه چه ژوندون ته شي بادار یا تربور

عقاید که مذهبي که سیاسي وي

چـه اساس يـې محبت بشردوستی وي
په هرئزم کښی چه وي تري به خايرم
په دې شرط چه تش نوم نه وي حقیقی وي

سیاست موچه سرونه لـــــــوروي
مناري موله سرونو جـــــــوروي
سربازي کړی مقدسه مرگ ژوندبولي
سروهي سرلـــــــوروي سرته رسوي

د دين باب کښي روحانی نه دي مادي دي
سیاست کښی د ملي روح منادي دي
د ملی روحي څومره کړی ســـــــتاینه
خـــــــود دين روحي سره عنادی دي

لـــــــیونی یونس خنخیر کښی وترلی

مورپه کور کښی زولنو کښی وساتلی
نن په مرگ له زولنوڅخه آزادشو
آزادی ته خوښی نه دي رسیدلی

ملاووي لیونی مرفوع قلم دي
گنهار اومسول نه دي څه یې غم دي
چا ونه وي چه په داسې بي گناه نو
ولی شوي دومره ظلم اوستم دي

احترام د سرتاج نه د مغزو
لوی توهین دي حقیقت کښی د سرو
قیمتي گوهر په غور کښی د خوبانو
بهانه ده د دولت د اوریدلو

یوه چاغ رنخورتو وویل ډاکتر
دومره ډیره چاغی خوري د سری سر

نورڅه مه خوره بس له دى غوښي دځان خوره

چاغ بدن دي قوی زړه لره خنجر

کار له فـکره کار نه شي پيدا
گڼه چـرگه او هـگي هغه او دا
فکر کار دي او کار دي مجسم فکر
يو و بوله ابتداء بـل انتها

سياست جاه و جلال دي د روزگار
د ژوندو سابه په مالگه کړی سرکار
خوکه مالگه پیره زیاته شی یا کمه
بیا ژوندون لره مرض شی د فشار

که مزدور خان شي او خان مزدور

مجبور جابر شي جابر مجبور

ظالم بـدایري خونه ورکيري

نه حـاصایري اصلی منظور

په نامه باندي چنگيز وي که تـيمور

رنگ ئي سپين وي که تک تورو ي اوکه سور
رنگ دی ورک شي نوم دي ورک شي د ظالم
زمهرير غوندي وي يخ که سورتور

سره وسپنه په سره اورکښي پولاد شي
سره زر اور کښي شي زيورقدي زياد شي
هر رڼي دابراهيم مقام نه مومي
دنمرو د اور کښي حاصل ډير لوی مراد شي

حسد زړه کښي دي حاسد لره سقر
جنت دي مينه ناک زړه اوښه نظر
د هرچا جنت دوزخ د هغه زړه کښي
غلماڼ حوري، مارلرم يي خير شر

ژوندي کييري آزادي چه مرشي ډار
ډارزندان دآزادي هم ئي مزار

د سردار چه زړه کښي وي آزادي نه وي
نظر فـکر احساس هر څه وي مهار

وايي مـــــه کوه خبرې کوه کار
بي خـــــبرو کار په کار دی د بادار
دخړکار اود خره فرق به نوڅه وي
که خړکار لکه خر کار کړی نه گفتار

کړی قدرتونه حماقـــــتونه
عيبونه ئي بولی خلک هنرونه
چه قدرتونه مخ په زوال شی
هنر ئی هم بيا گڼي عیبونه

بنکلیتوپ که وي مینې بی معنا
د ویر ده د مینې نه ده مړه لیلی
مبتذله اونایاکه بنکلا هیڅ ده
د لولی د بنکلا شرم وي بها

وايي: زینةالمان بالمكنين

ییه ویونکی یی ووايه !آفرین
که تشناب هرخومره بنکلی وی جورشوی
مجبورت دی ورته بیایي نه تزئین

که خبری وی د دروغونغاره
لفاظی کبني ډیره لوره مناره
ترینه بنه ده یوپه سله یوپه زره
د صادق گونگی د گوتی اشاره

په عادی حال کبني عادی غونډی انسان یم
د ژون د چارو کبني له ډیرونه نادان یم
په بل حال کبني څوک زما په خوله څه وایی
چیه بیازه پخپله هم ورته حیران یم

د عشق توردی د عاشق د سترگوتور
سربلند شي چه په عشق کبني شي سرتور
په مذهب د سولوو پتنگانو
د طوبی سیوری نه بنه دی د عشق اور

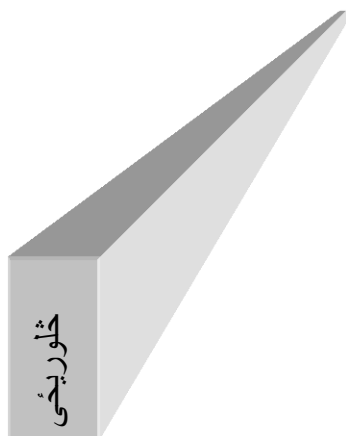
سیاست زورته زیب زینت ورکوی

قانونی رنگ د عدالت ورکوي
لــه شخصیت نه حیثیت اخلي
بی شخصیت ته حیثیت ورکوي

بی طلبه مطلب کله وي جالب
په طالب شي يو مطلوب اوبل طالب
دطلب هڅه کښی پت دي د عشق راز
په هجران کښي پتوی خان مطالب

ژبه په وینا ژوندی ده سترگی په نظر
کارخانه په کار او آژنــسونه په خبر
زړه ژوندی په مینه سرژوندی په فکر باندی
ژوند د نظر فـکر وینا مینې په هنر

وایی چه خبرې لــه خبرو پیدا کیری
فکر په وینا کښی زر غونډیری او غونډیری
څوک چه د خبرونسل قطع په سکون کری
وژنی معنی فکر د فرهنگ کور خرابیری

وايي چه خبر و پيدا کيږي
فکر په خبر و کښي کړي وده اولو پيږي
نه واي که خبري هيڅ به نه و په دنيا کښي
هر څوک د خبرو په قيمت کله پوهيږي

که پيداشي

که پيداشي محبوبه بنکلی طنزه
په احسان او حسن دواړو کښي ممتازه
ميښي نه ناکه حياناکه لمن پاکه
زړه ساتونکي عشق پالونکي ښه همرازه
نه مغروره په جمال نه کبرجنه
نه د حسن سوداگر نه چلبازه
په عرفان باندی مينه دل آگاهه
د نظريه ژبه پوهه بی آوازه
چه می زړه په یونظر لمبه لمبه کړي
او آگاه می کړي د عشق له سوز و سازه
چه شبي ماته لکه شمع دل افروزه

لله دنيا او مافيا مي کړي بي نيازه
بنکلی شعر کښی به بنکلی مقام ورکړم
تری به جوړه موسیقي شي دنوازه
د صورت بنکلابه شي معنوی حسن
حق یقی عشق به پیدا شي له مجازه

په داسې حال کښی

چه زور حاکم وي ظالم وی مشاور
وکیل جوړوی یا وکیل د جابر
حقوق دانان وي نوکران دخان
قاضي فاسد مفتی فاسق او فاجر
جوړگه د صلح وی خانان ملکان
هریو له بل نه غلطي کښی ماهر
شاهد کذاب وی مصدق یی خاین
د حقوق لیدو ته روند ، قدرت ته ناظر
رشوت رایج وی واسطه نواژه
کوی ډیر کار د چا لحاظ او خاطر
مسواوات نه وي،وي تبعض امتیاز
حقوق ته نظر وی بیخي شاز او نادر

دعوه وی مینځ کنبی د فقیر او غنی
یو ډیر غریب بل د الماسو تاجر
یو د قاضی په وره کنبی څوک نه پریردی
د بل په وره کنبی قاضی هروخت حاضر
یو له نظره د هر چال ویدلی
د بل ساقی ستایی غزل کنبی شاعر
یو خوا خیرن زاړه شکیدلی کالی
بل وی اغوستی لباسونه فاخر
په داسی حال کنبی عدالت غوښتنه
د حماقت خو هم یو حد وی آخر

بڼه

پوهیری! بڼه څو کده؟ ضامنه د بقاده
د بڼی په وجود کنبی ماشوم میندلی ساده
ملگری د ژوندانه ده منبع د ژونداو روح ده
(القاهالی مریم) د خدای حقه وینا ده
ژوندون یی د عالم ژوند د مور د ژوندانه ده
هم مور د مسیحا ده هم خپله مسیحا ده
بنکلا د دې صورت کنبی پیدا کړه ډیر رنگونه

هم يو رنگ اوبله رنگ کښي د خپل مجنون ليلاد ده
آدم نه تـــــــر دې دمه هر چا ده خوښه کړي
د هـــــــر نظر منظوره د هر زړه تمنا ده
چـــــــا دلته پيدا کړي څوک ځي پسي جنت ته
بـــــــا ايست د جنت حوره بل څوک نه ده همداده
دنيا ته چـــــــه راغلي اول بابا آدم دي
په څـــــــنگ کښي ئي ولاړه زمونږ بي بي حواده
مـــــــگري د سفر شوه ساره دابراهيم(ص)
بنايسته ماريه ځـــــــانته بللي زمونږ مصطفى ده
د حسن په قصه کـــــــښي د عشق په افسانه کښي
مـــــــشهوره په عالم کښي د مصر ذليخا ده
فـــــــرهاد ته ده شيرنه له هر چانه رنگينه
وامـــــــق ته ډيره ښکلي له هر چانه عذرا ده
آدم ته درخـــــــاني ده موسي ته گلکمي
د فتح خـــــــان د پاره چه هر څه ده رابيا ده
په سردي د غم پـــــــيټي سريه! که ډېر دروندوي
چه ورک دي کړي غمونه د سرو شونډوميکا ده
توبنه ده د خـــــــوښيو د راز راز رنگينو
د ژوند هره صحنه کښي دي د مـــــــخ رڼا ده
سوفيا، تاپلر هـــــــنر کښي عرفان کښي رابعه ده

په جنگ کښې د مینو د خوملاله بی همتا ده
کـــوتـــره شوه د صلح سکندرته رخشانه
د حـــســـن ملکه خود زړه جهان کښې دا ده
کولی شی چه خوږ کړی یا تریخ کاندې ژوندون
هم ډیر لطیف نسیم دی هم طوفانی هوا ده
کـــړی سپک داوږو پیتی سپره شی په اوږو
د عیش آرام بســـتـــردی باعث د نارامتیا ده
سبا تیکری کښـــی په بیگاه بله ډیوه ده
د ورځې مروره د شـــپـــی بڼه ده پخلا ده
اخـــتـــر کړی د قربانیو او غواری قربانی
وصـــال یی کله کله د سر او مال بها ده
د خـــو کړی درد سره یی د خوی زیری ملگرو
یا درنگ ساعت ته ویردی یا ډکه خوله خدا ده
په غیر کښې یی ماشوم خوښ هم پلارد ماشومانو
اولاد تـــه مـــرـــبی ده پلروته مربا ده

دلبر او ستمگر

عناد په زړه کښی توره لاس کښي کبر سر کښي لري
 کبر جن کله رحم زړه کښی زړه ځيگر کښی لري
 شکنجو د ځورولو رنځو لوکار کښی
 ډير عذابونه ډيرو خلکو ته نظر کښی لري
 پتي عقدي د ظالم تريوتندي کښی غوټه ښکاری
 خو له یی سپی ده خروړی سپي په در کښی لري
 زورد دنيا که د ښکلاوي په هر رنگ کښی چه وي
 کبر، غوړوپه ستمگر اوبه په دلبر کښی لري
 ښکلی لري دولت د حسن سرمایه د غرور
 ظلم و ستم و سله په کور دتوانگر کښی لري
 زلفی ماران که د لبران لري مینو لره
 تورمار د مارد زهروآب تیره خنجر کښي لري
 که د چا زړه دلبر وي وري او دلبر سره وی
 نشته پروا که د لبربا دلبر په بر کښی لري
 سیاسو تونه ضد په ضد کښی پتوی هر کله
 ظلمت د ظلم، د احسان عدل په لمر کښی لري
 د دقو بیانوس د وخت زاړه ار تجاعي فکرونه

که زه دې خیال کښی نه یم ته خوزماخیال کښی یی تل
هـــــــره شیبه دې خط و خال ځنی اوربل جوړم
چـــــــه نظرونه پکښی بند شي له نظره نشي
لوگی کـــــــوم درته ځان زلفې دې ولول جوړم
دسترگو تـــــــوربه دې شم زه که دې زما په سترگو
خپل جمال ولید چه یی څـــــــومره مجلل جوړم
چه پکښی مینه او ښکلا فکر او خیال کړی نجوی
د ((الفت)) بیت کښی د معنی رنگین محفل جوړم

د ژوند مرثیه

نشاط مړ شو په وجود کښی آرزومره شوه
دا زما وجـــــــود د مړو هديره شوه
لکه وچـــــــه خاده یم په قبر باندي
اوجـــــــنده می د لوخ تن لنډه جامه شوه
نه بلبل شـــــــته اونه گل د ژوند په باغ کښی
خزان وچ کړم ورک مې سیوری او میوه شوه
که داژوندوي او مـــــــرگ نه وي مرگه راشه
د ژوندون خـــــــواوس په ما باندي سره شوه
ماد خـــــــپل اوسنی ژوند تصویرایستلو
خو د ژوند نغمه د خوارژوند مرثیه شوه

څنگه و مه څـ نـگه شومه؟ خبر نه يم

چه د چاله غـ اړي دغه مظلمه شوه

زړه او ضمير

په سرسترگو دي امير	زما زړه زما ضمير
که سندر ده که وير	څه چه وائي هغه وایم
د لپسند او د لپذير	غوړاوسترگي وینی اوري
که محسن يم که شرير	هر څه کـ م دزړه په خوبنه
تک سپين مخ بدرمنير	بنکلوي راباندې زړه
سپينه ريره د فقير	بل وخت بيا راباندې بنکل گری

زر

هيولئ د خير و شر	هر صورت قـ بلوي زر
حسن ته بنایسته زيور	خولي ته خوندشي غورته ساز
هم عینکی د نظر	د شهلا سـ ترگو رانجه
عقل فکر دی د سر	د مستيو سرمايه ده
کله عیب کله هنر	هم شراب شي هم کتاب
چه هم سپر دی هم خنجر	بلا دفع کـ ړی بلا ده

چاته شهـد چاته زهر	هم جنت دی هم سقر
د شاهانو د سر تاج	خوار غریب لره شی خر
د صوفي پاک جاي نماز	د لولی نا پاک بستر
زرق و برق د فحاشی	د حیا د سر خادر
هم مسجد هم میخانه	پری بنایسته غم واختر

د ژوند د ستور

د ژوندون دود د ستور	کله خوې او کله لور
ظلم جبر، انصاف عدل	خیر غوښتنه کله چور
که واده ئی دی که غم دی	د خاروو په وینو سور
په مذهب د جبر هر څوک	پیدا شویدی مجبور
گوډ تیمور کله منلي	گوډ غذرونه د معذور
ما توي غرور د نورو	څوک چه ډیرلری غرور
د بدرنگی په نظر کښی	بڼه مخونه وی منفور
د نظر محوه کول وي	د رانده ظلم منظور
په ژرا د خلکو خاندی	په غموئې وي مسرور
زړه بې هغه وخت یخیری	چه جهان کری سورتور
ده مـرښت د استعمار	عالمي لوره ضرور
کوم پرهار چه نه جوړیری	تری جوړ زخم د ناسور

د حق ژوند دي حقيقت کښی
مرگ او مړينه د منصور
تر بگني راژوندی کيری
په وژولو د تر بور
چه يو کلي په مرگ وران شی
گورستان یې شی معمور
د يوه مرگ د بل ژوند دي
د طبيب ژوند په رنخور

د عشق جنون

د خوشحاليو روڼ سباوون
تورو تيارو کښی د غم شبخون
تحولونو د زمان
گردش د ستورو دورد گردون
د زورو جـاه و جلال
مال منال د فرعون قارون
دم اودعا د پير و فقير
قهر او مهر د هـمايون
نصیحتونو د حکـيمانو
عقل او فکر د افـلاطون
په ما ونـکر هغه اثر
چه په زړه وکرد عشق جنون
کرمه له هر څه زه بي نياز

زړه کښې سازونو د ارغنون
گنج دولت می په خرابو کښې
وموند چه عشق کړم خراب زبون
هنر د شعـر راعطا کړ
گلگون رخسار په ، پیر جگر خون
د شعرتورو کښې وینم گورم
د سترگو و تورد، مجنون
د سترگو و تورد ، لیلی مجنون
بصارت شولوبصیرت زړه کښې
د سترگو نور دي دزړه مضمون
په اکسـیر باندې د محبت
د مهر و یو افسون په یو افسون
زه بیخی بل شوم بل می جهان شو
بدل می یـون شوبدل می تون
ظاهري نه دي جـسماني نه دی
خوک لـیدی نشی زما بدلون
زه هغه نه یم اوس چه پخوا وم
دي زمـا کله زما پرون
ما ولـید بل چا لیدی نه دي
له خپـله خانه د خان بیلتون

((الفت)) موندلی فیض له الفته

بنه ده چـه نه دي د چا مرهون

حسن او نظر

حسن دي که ډیره تجلی لري

روند د مهرويانو څه پروالري

چيرته چا ليدلی اوريدلی دي

داچه بنکلی نـازپه نابينا لري

نشته شکلـيتوب که بينائی نه وي

سترگي دي چه وائی يار بنکلا لري

تورتیکری دي تورزما د سترگودي

ځکه زما سـترگو کـښی رڼا لري

سترگو کښی دي ځای دی که هرځای کی یی

سترگي تور د سترگو کښی لیلی لري

وائی سـترگي ډیر څه په کتلو کښی

غور یی ناوري زرنو کښی غوغا لري

نه ده بي ادبه د لیمو ژبه

سترگی خـوله سترگو نه حیا لري

حسن او نظر په شهلا سترگو کښی

بل ائـــــــر بل کیف بله ادا لري
 کله وي بنایست په روندوسترگو کښی
 حسن خــــای نظر کښی د بینا لري
 مینه د بــــکلا ، بڼکلا د مینې ژوند
 بی نظره حــــسن څه معنا لري
 یو که نــــه وي بل یې کله تمنا لری
 خیر دي که دي حسن له نظره شوه
 بی نظره حسن څــــه معنا لري
 مه پتوه ســــترگی زما سترگونه
 سترگی پــــتول څومره گناه لري
 ژوند غړوي ســــترگی پتوی یې مرگ
 وگوره! ژوندون څــــه تقا ضا لري

اولوالابصار

عارفان د زړه په سترگو گــــوری یار
 د ســــترگو باندي پیژنی اغیار
 حایل نه دي هیڅ حجاب د زړه د سترگو
 نه یې مخه تــــیاره نیسي نه غبار
 لمر تري نــــشي پتولی توري ويخي

نه حاجب گزى مانع او نه حصار
 صاحبان د زړه، د زړه په غوږو او وري
 آوازونه د سکوت او د پندار
 چه ولاړوي توله شپه قايم الليل
 ورته يو وي د دنيا ليل و نهار
 د حال ژبه وائي حال د صاحب د حال ته
 په دې ژبه پوهيږي اولوالابصار
 په رښتيا چه بيچار شوي له غفلته
 مرگ هم نه ويده کوي هغه بيدار
 زړه ازار د صاحب بدل شي چه زيارت ته
 کله ور شي دل ازارم ———— مردم ازار
 چه مالک د خپل ژوندون وي مرگ يې نشته
 مري هغه چه يې ژوندون وي مسرتعار
 فريض رسان او الهام بخش دي د ژونديو
 گازرگاه کښی د هرات د پير مزار
 د پير نقشونه محوه شوي محوه نشو
 په افکارو کښی د ده نقش و نگار
 صورت سينگار لږ وخت بيا زایل شی
 زوال نلری معنی په روح سينگار
 الٰهي نمانه يې دردي بي نظيره
 په نظر کښی په غوږو کښی د روزگار

سل میدانہ د ع—رفان یی دی وهلی
چال—یدلی دی بل داسی شہوار
تش د قال خاون—دا خونہ و د حال ہم و
دیر یی حالہ کرہ پہ حال د ده گف—تار
د دین لارہ شولہ ه—ر لور ته ازادہ
چ—ملگری یی د لاری شوه انصار
د قدم نقش یی د دین لارہ کبئی اوس هم
راته بنئی گازرگاہ اوپ—ای منار
شهداء الصالحین دی د دین ست—وری
او تمیم انصار پکبئی شم—س النهار
د عرفان ل—ومری قدم هغه قدم دی
چه دنیا کری پ—بنولاندی نفس مہار
اخلاص دی ره—بر د لاری د عارف
د دنیا توینہ ت—ری ورکہ کاندی لار
چه خوب پریردی غفلت پریردی راحت پریردی
باطنی احس—اس شعور یی شی بیدار
طریقہ د ص—وفی لار د خاروونہ ده
نه د لارہ د م—وتر او تیز رفتار
ده د ف—کر، ذکر، زره او نظر لارہ
غوازی ص—بر، قربانی، جهد و ایثار

خوچـــــــــــــــــه نکړی غرور کبر پینو لاندې
ترمطـــــــــــــــــه ابه نه رسیږی کلانکار
له فطرته ســـــــــــــــــالک راغي وارسته
آزاد قـــــــــــــــــید نه د درهم اود د ینار
حرازاد دي څـــــــــــــــــوک چه وی ازاد منشه
چه یې نور آرازي وه دي احـــــــــــــــــرار
د صوفي سترگی مـــــــــــــــــړې زړه یې مور دی
که هر څـــــــــــــــــومره وي په نس وړی نهار
مالگه نه څـــــــــــــــــکي د چا نمکخورن دي
زړه غـــــــــــــــــني او مستغنی نفس یې ډیر خوار
ژوند یې نـــــــــــــــــه دي د هـــــــــــــــــوا او د هوس
بی هـــــــــــــــــوا وي د عـــــــــــــــــارف دار و دیار
زړه یې پاک طنیت یې پاک نظریی پاک دی
په غسلونـــــــــــــــــو د توبو او استغفار
له عیشونوله خـــــــــــــــــوندونو یې زړه مور دی
غبطه نخوري کـــــــــــــــــه هر څه خوري دنیا دار
یو خورلو بل خـــــــــــــــــورولونه خوند اخلي
نه خورلونه خـــــــــــــــــوند اخلی روزه دار
د عارف خوند ونه نـــــــــــــــــه نور د نورو نو رد دي
د نیکی په مـــــــــــــــــزه پوه دی نیکو کار

هیروی زمانه ډیر خـــــــــــــــــ لگ له خلکو
هیروی نشي هـــــــــــــــــ یری د ده یادگار
نه ورکیری نه ئی خـــــــــــــــــ وک شی ورکولی
باقیات الصـــــــــــــــــ الحات رانه افکار

خبرنه و

یوه بل نـــــــــــــــــ ه په ډیر لیازاو امتنان
خه شی واخیست له اصلی نرخه ارزان
خریدار لـــــــــــــــــ حده زیات و ډیر خوشحاله
ډیر ئی مانـــــــــــــــــ ه په سر ، سترگو احسان
ویلې تل به وي ســـــــــــــــــ رگو کښی نیکی ستا
ستا نیکی به هـــــــــــــــــ یره نکړم په هیڅ شان
بل چا ووي خرڅـــــــــــــــــ وونکی ته چه ولې
تا په دي سودا کښي ومـــــــــــــــــ انه تاوان
ددنيا سودا خـــــــــــــــــ وده د سود دپاره
کوي گټه پکښی هـــــــــــــــــ ر وخت هوبنیاران
چه ئی گران واخلي او خرڅ يي کړی ارزانه
هر سړی پرې کـــــــــــــــــ وي حکم د نادان
په حُواب کښي ورتـــــــــــــــــ ه ووي خرڅوونکی

مشکل کار دی پــــیژندل د سود و زیان
گټه ماکړې هــــغــــه دي غولیدلی
نه ویني ته هغه ســــود چه وي پنهان
ما په لرغــــووندي تاوان چه ته یې ویني
پیر ارزانه دي اخــــیستی یوانسان
د هغه گمان و دا چه یــــو څه اخلي
خبرنه و، چه په ماخــــرڅوی ځان

اقتدار

چه یې ځان د خلکــــو کړ علمبردار
چه یې نه و لامــــووندلی اقمــــتدار
چه له قهره آمریــــت ته ریردیده
چه یې لارې توکــــوولی په دربار
چه نظام یې دهــــرڅه مسؤل باله
چه دینمن یې د اولــــس گانه سرکار
چه یې نه وه د بنمــــینی آشتی پذیره
چه یې هر حکــــومت وبالله غدار
چه راته یې تمــــلق د درباریانو
چه دیو تن ټولــــواکی ته و په قار

چه غلیم و د بــــاردار او باداری
 چه ئی خلکوته نه غــــونبنتلو خدمتگار
 چه قدرت و رغــــی لاس ته اوکاردارشو
 چه چوکی داقــــتدار و رکړه روزگار
 چه حاکم شو چه رئیس شو چه وزیر شو
 ځان ئی ورک کړ خلک ئی هیر کړه په یو وار
 چه ئی لاس نه رسیده آلتروه و
 چه لاس برشو آلو و ډیر شو مزه دار
 چه دربار په مینه مینه غــــیر کښی و نیو
 درباری شــــو او مداح شو د دربار
 چه رڼا ورځ د ســــرکاری شپه کښله
 بیا یی توری شــــپی ته وي نصف النهار
 کلیمه د و حــــده یی ورته ووی
 لاشریک له ویــــنا شوله د یار
 چه صاحب شو د دربار، دربار رتونیکی
 کړه ئی هر څــــه د دربار له سره څار
 چه ئی خوند ولــــید د مدح ، تملق ډیر
 شواخوند ورته خــــوندونو کښی سردار
 چه امر شو او هرڅه یس شوه په لاس کښی
 چه ئی واوریده صفت خــــپل پ بار بار

خیال یی بل شو حال یی بل شوسری بل شو
خدمتگار یی هم د خـ لکو شو بادار
چه اصلی خیره د چـ ابئی هر چا ته
اقتدار دی قـ تدار دی اقتدار

مزدوری سترگی

سترگی یی نه وي زورور خان و
څوک یی نوکر و څوک مزدوران و
ار او محتاج و صاحب نظر ته
د امید لاس یی اوږدو نـ وکرته
یوازی نـ شو په لاره تللی
لاس په یی بل و لاس کښی نیولی
یو مزدور خاص و، د دې دپاره
چه خان به بیـ یی په سمه لاره
بینایی خـ رڅه په نابینا وه
ځکه یی دـ ره لږه بها وه
د سترگو حـ ق وړانده خوړلی

خومزدور نـــــــشو خپل حق ليدلی
اصلی ړوند دي و خـــــــو خبرنه و
په حقیقـــــــت کښی سترگو رنه و
چه نابیـــــــنا وي شعور، احساس
مـــــــزدور آله وي د بل د لاس
د خان رهبر وی د خـــــــان مزدور
داد خانۍ دي دود دستـــــــور
دمزدور سترگی شوی د خان واک کښی
بینایی راغـــــــله په استملاک کښی
د بـــــــل د پاره په کاریده له
بل ته یی لاره د تلو لـــــــیدله
په خان گرو شـــــــوی سترگی ارزانه
مزدوری ستـــــــرگی قربان له خانه

ملی قدرت

په رښتیا هغه ملت وي بختور
چه لری ملی نظام ملي رهبر
وي اصلي حاکمیت دخلکو لاس کښی
حکومت وي د ملي قدرت مظهر

جامه پخپله وي په خـان حاکمه
د عامه افـکارووي قوي اثر
نه تبعيض نه امتـيازوي نه تيري
په حقوقو کښی وي خلک برابر
د هرچا اعتماد وي په عدالت
قوانین وي له هر چا نه معتبر
آزادي ديموکراسي وي واقعي
خطر نه وي کرامت ته د بشر
مخور مسـلط نه وي په نظام
اهليت اولياقت وي مخور
سراو مال وي په امان فکر او نظرهم
زورور چه پکښی نه وي پخپل سر

محمد(ص)

محمد بي اوره د خـدای هغه انوار وليده
چه خليل اورکښی وليده موسی بي نارولیده
ليده ئی هرڅه چه اعـلام الغيوب په نظر
د ده ليدل کله ستـرگو د اغيار وليده

په مدینه کــــــښی یې قیصر کسری سرنگون
 چه پ خــــــندق کښی یې تاثیر خپل گذار ولیده
 سترگی بــــــینا شوي د ړانده علم دده عرفان
 چه فیلسوف پړي پوهــــــیده عارف عیار ولیده
 نوی مظلورته ئی پــــــیداگر بیخی نوي نظر
 تیارو کښی ورک انسان د بــــــل عالم اسرارولیده
 راغلي دنــــــیا ته محمده! هم یتیم هم فقیر
 نه دي راحت ته عــــــیش نه مهر دخپل پلارولیده
 په مصیبت کښی شوې پیدا په مشقت کښی شوې لوی
 د دنیا ژوند دي له خــــــوارو زارولیده
 د مورله مــــــیني شوي محروم هم د نیکه له میني
 په ماشوم تــــــوپ کښي دي غمونه په باربار ولیده
 هر چه نه سخت دښمن خــــــپل تره ابولهب شو د ته
 پردی اوخپل دي خــــــانته ټول څومره په قار ولیده
 یوازي خــــــدای ته پاتي شوي د خدای اسره اوته
 څوک دی بي خــــــدایه ته حامی نه مددگار ولیده
 نور ټول دکفر په خــــــوا یوته د اسلام په خوا
 یوازي نه وي خــــــان سره دي کردگارولیده
 ستا دښمنی جــــــنگ او جکره ډیر وخدایانوسره
 د جهان ســــــترگو لمر سپورمی لیل ونهارولیده
 دخدای په مــــــرسته سو یتیم یسیر فقیر امی

د جهان ډير لـــــــوى انقلاب ته ځان تيار وليده
 نه بيوسى نه ډير قدرت تغير په تا كښى راوست
 استقامت دي هـــــــر وخت هر چا پايدار وليده
 دنيا بدله كـــــــر له تا دنيا بدل نكړي ته
 كه دي خـــــــو وښي وكميايي كه دي ازار وليده
 ډير غنايم اوډيرى فـــــــتحى دي په برخه شولى
 ډير دي غنايان كړه خو خپل نفس دي مدام خوار وليده
 پخپل سرت يى ســـــــتا په شان ثابت قدم ونه موند
 كه زمانى هرڅـــــــومره ډير ثابت سيار وليده
 د رياضت لوږى سخـــــــتى دي په ځان تيرى كړلى
 مزوچرچو عيشونو كله ستـــــــا در بار وليده
 تياري دي وركي كړى د حـــــــق رڼا دي كړ له خپره
 د اسلامي عـــــــدالت لمر دار وديار وليده
 د ليوه ويره د پـــــــسه په زړه كښي پاتى نشوه
 چه يى ستم ظلم و حـــــــشت اوزور مهار وليده
 سرکشان واړه پرېشـــــــان شوه فرعونان حيران
 چه مومـــــــنان يى اشدأعلى الكفار وليده
 لاري دي جـــــــوي قافلى او سالاران دي كړجور
 خلك دي حـــــــور كړه ډير بي لاري دي په لار وليده
 تا محمد! دايمان قـــــــوت جهان ته وښود

ستا په تعليم د خپل ايمان زور ايماندار وليده
د غلام خپولاندي غم رورد ابوجهل پايمال
په تعجب په خيالت سترگو د روزگار وليده
تا سرداري كړه خدمتگار د بشر د پاره
تاريخ بيابيا ستا د صديق ، عمر كردار وليده
هغسي عدل، مساوات چه تا دنيا ته راوړ
نظير يي بيا نه هيڅ نظر نه انتظار وليده
لوی انقلاب دي راپيدا كړ د انسان شعور كښی
په روح په ذهن، زړه نظر كښی موست اوليده
د لات حزن د ان الله معنا اطمنان
چه چاته ور كړه تا هغه بيا گله دار وليده
په نوي روح دي دازره دنيا كړه بيرته خوانه
د جهان كوندي بيا پوهان كښی ابتكار وليده
خپل كاردې خلاص كړ رسالت دي سرته ورساوه
مطمئن لاري چه اساس دي استوار وليده
هغه معمار وي چه نقشه دي جهان كړه بله
جهان بيا كله ستا په شانې بل معمار وليده
څوك چه لوی شوي په غمو مشقتونو كښی و
هم مونږي هم مو حكيم هم لوی سالار وليده

پا که مینه

دمومن په زړه کـــــــبني مینه وی د الله اکبر
د قارون په زړه کي میهـــــــنه د دنیا د سیم وزر
په پاک زړه کبني پا که مینه په ناپاک زړه کبني ناپا که
د غوجل په شانی زړه کـــــــبني مینه وي د گاو خر
خفی شرک دي که څوک پوهشی د دنیا مینه په زړه کبني
یوه مینه ستا ته زړه کـــــــبني نوری مینی کره بهر
د مین نظر هر کله وي پخـــــــپلی لیلی بانندی
د پتنګ نظر په شـــــــمع نه په شمس نه په قمر
شی له نورو بیگانه ، لـــــــیونی بیا فرزانه
چه په عشق او محبت کـــــــبني شي له ځانه ناخبر
حال یی بل شی خیال بل شی نظر بل شی منظور بل شی
بل سری بل عـــــــالم کبني د یو چا په یو نظر
د دنیا تورو تیارو کبني پتی ســـــــترگی ویده پروت وم
د راحت بـــــــستر می پرینود چه می ولیده سحر
له عالمه کناره شـــــــه! که وصال د محبوب غواړي
گنه گونه کبني څـــــــوک مومي وصالونه د دلبر
څوک دنیا نکړي طـــــــلاقه د عقبی لیلی مه غواړه
بن په بني ورځي کله د شـــــــپی چا لیدلی لمر

رسم رواج

د واده او خوښۍ کورکښی
مستی نجونې وې راغونډې
په سازونو کښی می نوشې
په کیفونو کښی مدهوشی
خنداگانی شولې مستې
آرزوگانی په نڅا شوي
جنتونه ور بنکاره شوه
دخیالونو په لیمو کښی
چه یوه پیغله و ډیری
نوری پیغلی هوسیری
شوق راویښ شې
ذوق راویښ شې
سا پیدا شې او میدوکښی
ناوی جوړه په شینگار شوه
د بنایست ډیوه شو بله

سترگی تـــــــوری په کجلو
په شپین مخ زلفې خورې شوي
خـــــــیالی ناوی سوه شمباله
د وصال د شـــــــپی د پاره
ناوی جوړه شوه خو چا ته؟
یـــــــورانده ته نابینا ته
چه یی نه لـــــــیده جمال
بید د یـــــــداره، و وصال
چا ویل د ناوی کور کښی
فکر وکـــــــړی څه کوي
نا وی چا ته جوړوي
د سنگار معـــــــنا به څه وي
چه کاته ورته هیڅ نه وی؟
که کوي خوشی خـــــــواری
د روندو سترگو د پاره
بل ویل دود او دستور دی
همدغه د زـــــــمانی
چه ناویانی سینگاریری
په پودر په لب ســـــــیرینو
خوم که روند وی که بینا

دا رواج دی د دنیا
د دنیا رسم اوراوج
نه بینا گوری نه روند
د شهی شاهوکه روند دی
رواج کله دی بیـنا
د روندو بازار دی دا
نه تبعیض نه امتیاز شته
په بازار کښی د روندو
مساوات گوره ستاتلی
لا رسمو او رواجو
پکښی نشته توپیرونه
د غنی او د فقیر
دا عمی او د بصیر
نه منطق دلته چلییری
نه د عقل نصیحت
ماتوی د اقتصاد د ملا
درانه پیستی د رواج
زورور دي رواجونه
حکله نا وری دلپلونه

بابا

خپل نیکو ته نمسو وویل بابا
احترام ته دې کووسببیا بیگاه
بربه ناست یې بنکلووبه دې لاسونه
جوړووبه درته بنسسه عبا قبا
سموو به دې پنی چه چیرته خي
ته به مخکني یې روان اومونر تر شا
په ادب کني به هيخ نه کوو تقصير
مبارکه گنو ستا د لاس امسا
ستا وجود دي غنيمت زومونر دپاره
ته نور هيخ کره کوه راته دعوا
نوم به ستا وي اوکارونه زومونر لاس کني
تابه ساتو لکه خپل پير اوپيشوا
خوزمونر کارکني کارمه لره مونر پريزده
خپلی خوښی ته چه هغه کړو که دا
دا دستور دي چه زامن یی شی د کار
د کاله واک واخستیارورکوی پلار

بنامار

وایی چه یووخت په کوم لري خای کني

يوه ځنگله کښي يــــو بنامار اوسيده
چه مسلط په يــــواولس باندي و
له دهشتونو هيــــبتونوسره
په هره ورځ به يوه سره ډولي کښي
يوه بنايسته پيغــــله د خلکو له خوا
ده ته پيشکش وړاندي کــــيدله مدام
له افسوشونو حــــسرتونو سره
ډيري بنايسته جــــوني قرباني شولي
په لونی ډيــــري ميندي وژريدي
د يو بنامار دخــــوشحالی دپاره
خاوري ځواني شوې ارمانونوسره
خوچه يوه ورځ په دي لاره باندي
يوغیرتی ننگيالی ځــــوان تيریده
د ځنگله خوا کښي يــــي ډولي ولــــیده
داننظار له عــــذابونو سره
ځوان چه د ظلم دا قیــــصه واوریده
د یوی پیغلی له سروشــــونډو څخه
د غضب اورئــــی زړه کښي تاو پــــیداگر
د شجاعت له غــــورځنگونو سره
قسم یــــي وخــــوړ چه بنامار به وژنم

يا به خپل ســـــــــــــــــر قربانومه دلته
 نه ځمه هر څه کـــــــــــــــــه پېښيری راته
 مرسته کوم له اولـــــــــــــــــسونو سره
 بنامار چه راغـــــــــــــــــي ده په ډير شهامت
 په تيره توره خوـــــــــــــــــله ورڅيري کرله
 دبنامارخوله څـــــــــــــــــيروي هغه چه ځي
 د بلاخولی ته جـــــــــــــــــرتونو سره
 د يوه ځـــــــــــــــــوان له برکته گوري
 يواو لـــــــــــــــــس خلاص شود بنامار له خولی نه
 په يوه سر له لـــــــــــــــــوي بنامار سره جنگ
 بنائی د ځـــــــــــــــــوان به همتونوسره

د غريب گیلی

خوځيری زمکه بيا هـــــــــــــــــرچيرته زلزی دي
 نارامه تـــــــــــــــــول جهان دی شورونه غلغلی دي
 د زمکی له زړه قـــــــــــــــــيد شوی پراسونه
 چه پاتی دی لـــــــــــــــــازروکښی د خوـــــــــــــــــار غريب گیلی دي
 ســـــــــــــــــينـــــــــــــــــدونه کاريزونه ،چـــــــــــــــــيني ويالي وچيری
 چه هيڅ وخت نه وچـــــــــــــــــيروی ياوونکی ياوخولی دي

هرڅه د قدرت لاس کـــــــــــــــــبني په هر وخت لوبيري
 چه وخت په وخت بدليري د زور لاس کبني آلي دي
 شراب د زاړه خم دي پکبني هـــــــــــــــــغه نشه ده
 محفل او ساقی بل شـــــــــــــــــوبدلی ئی پباله دي
 شعار یی نوی کړی چـــــــــــــــــه تیر شعاری هیرکړو
 آهنگ نوی سازنـــــــــــــــــوی هم نو قلقلی دي
 زور نو ئی گـــــــــــــــــرزولی لباس بدل کړی
 زاړه ارباب سره اوس په بل نـــــــــــــــــوم قوالی دي
 اوس زور دی هـــــــــــــــــو بنیار شوی د خلکو وکیل شوی
 د خلکو په نامه ئی پـــــــــــــــــه خلکو څه حملی دي
 چه خلک احمقان کـــــــــــــــــری، رانده کړی شعورونه
 غلط پروپاګـــــــــــــــــند دی غلطی مقالی دي
 هماغه کبـــــــــــــــــابونه هغه پلو چلو دي
 هماغه اشتها ده هـــــــــــــــــماغه نوالی دي
 له شرمه کتی نشـــــــــــــــــو بر بنده ناروا ده
 په غلاغلا ورته گـــــــــــــــــوری د چا سترگی چه غلې دي
 قدرت اخلی ملت نـــــــــــــــــه، ملی حکومتونه
 ملی قدرت ته ځکه په تائی غـــــــــــــــــلې دي
 چه نه کمیری هـــــــــــــــــیڅ او لاپسی ډیریری
 یا زورد زورو یازمـــــــــــــــــونږ حوصلی دی

په نورڅه نه پوهیږو پــــه دی ډیر ښه پوهیږو
چه هرڅه راتــــه وائی زمونږه بلی بلی دی
،،خاکم بدهن،، وایو کــــه کوم وخت کښی ووايو
زمونږ په خولو کښی خاوری کندوانو کښی غلی دي
څاروی بی زبــــانه بی خولی ورته مه وایه
چه خپل حق خوری نشي هغه خلک بی خولی دي

حاضر جوابي

څو ادیبان او شاعــــران په یوه لارو روان
هــــریوه بل ته ورکاوه د ظرافت امتحان
له هغی خوا راغله خــــره یود بل څت گراوه
د خرخاری ډیر ښه مثال چــــه شولودوی ته عیان
،،مجروح ،، الفت،، ته ویل گوره! خروکښي هم شته الفت
،، الفت،، وی هو! لکه پــــه تاسو کښی چه زه یم آلان

څوک څه پوهیږي؟

څوک څه پوهیږي سبا څه راوړی ځانه سره
په کال کښی نه وی هغه څه چه وی له آنه سره
زما نه پټه حامله وی خـــو خبره نه وی
څه ورسره وی چه په فکر کښی له سره نوي
څه راځی؟ څه کیږی د چا په لاس د چادپاره
شپه په تیاره کښی زیریوی څـــه د سبا دپاره
د توری شـــپی قهرمان یو اود سبا بل وي
تیارو کښی پټ بل څوک ظاهر کښی رهنما بل وي
لکه نطفه د انقلاب چه خپل طوفان نه وینی
د آغاز سترگی د انجام قهرمــــانان نه وینی
ډیر تغیر ونه زمانی ســــره دنیا ته راځی
نوی فلمونه د زاړه بڼــــار سینما ته راځی
څول ډیرامی جوړوی څوک یی تمثیلونه کوی
سیا ستونه په هــــنر کښی ډیر کارونه کوی
تراژیډی کاندی کــــومیدی سپین کله تور بڼی
ډیر مقدس د خدای نعتــــمت د سوتی زور بڼی
په پټه خوله لگیا خلکــــو ته زندان جوړوی

په چيغو چيغوخلک کانه کړی چه پلان جوړوی
دا په صحنه کښی ظاهری متحرک به څوک وي؟
اصلي علت اصلي عامل پټ محرک به څوک وي؟
زمونږ نظر خويو څو نووی قواري ويني
د لوبيدو نکو ناآشنا جعلي څيري ويني
بی روحه عکس حرکت کوي خبری کوي
هرڅه چه کړی هغه پرده کښي مونږ نه لری کوی

د محمد(ص) تعليم

توره تياره وه انسان ورک خپلو وهمونو کښی و
شعور او فکر د تورتتم په زندانونو کښی و
د ځان له سيوری پاریده د پاربنده و انسان
د خپل غلط احساس په رنگ رنگ عذابونو کښی و
د عقل سترگی یی رندوی وي لاریی نه لیدله

خدای ترینه ورک د طبیعت په طوفانونو کښې و
 انسان بنده و دهـرشې، هرشی یی خدای گانه
 د شیطانانود پـیریانو طلسمونو کښې و
 پارئی هر بت ته په سجده باندې و سر تیت کړی
 د سرلوری فکرونه کله په سرونو کښې و
 خدای و غوښتل چه سریتوب له ذلتونو کړی خلاص
 دالوی اثر د محمد(ص) په تعلیمونو کښې و
 هغه تعلیم چه په الهام وحی د ده نصیب شو
 هغه تعلیم چه ډیرو لـورو مقامونو کښې و
 محمد(ص) خلاص کړو دبـتانو بندگی نه انسان
 لوقدرت ایښی لوی قـوت دده لاسونو کښې و
 چه په قرنوقرنـو یی پاتی شوه رڼا په جهان
 هغه پاک نورد حرا غار د فاران غرونو کښې و
 جهان حیران حران الـفته دده کارته کتل
 خه چه راوړه هـغه کله جهانونو کښې و
 راغی جهان ته محمد(ص) چه وران جهان جوړ کړی
 چه جوړوونکی د جهان یعنی انسان جوړ کړی

د محمد(ص) عرفان

جهان بدل شوچـــــه جهان کبني محمد شو عيان
زمکه اسمان ته هسکه شوه زمکی ته تیت شو آسمان
په ده قايم شو ارتبـــــاط د اسمان زمکی سره
جبرییل ده ته شو رابنکـــــته په نزول د آقران
مور آمینه پلار عبدالله و هغه وخت کبني د ده
چه عبدالشمس عبـــــدللعزی عبدالکعبه و انسان
د ده دنیا نه لمر سره اونـــــه سپورمی سره وه
شوه مسلمان حکه دستـــــور واو د لمر بندگان
قریشومات کرد ده غـــــابن ده د قریشو غرور
چه یی قریش و بندگان مات یی کره هغه بتان
راغي دنیا ته عام الفیل کبني دا پیغام یی راوور
چه ابابیل تباہ کوی اصحـــــاب الفیل او پیلان
ده ظاکلمان کره ذلیل او مظـــــلومان یی کره لوړ
ابوسفیان غوښته یوبل نه مدیـــــنه کبني امان
هغه فقیرو، چه یی ډیـــــر وته ډیر څه وښل
چاته رمی چاته سره زراوچـــــاته سل سل اوښان
خیریی عامل ته ورسید او تر قـــــیامته رسی
چه یی تیاره زړونه رڼا کـــــره په رڼا دایمان
الفته! راوور جهان لره کـــــامل سریتوب
سری سری شوه په رښتـــــیا محمد په عرفان

بولهب تـــــــره د محمد وه محمد ته پردی
د فارس سلمان یی وبالله د اهــــل بتوپه شان
له حبشی بلال نه یی خارکره د اسلام دپاره
نامسلمان مخ قریشی او هــــاشمی سرداران
ده ویل مه کوی فخر پخپل اصل ونسب
یوشان یوراز دی په هر څه کښی د آدم فرزندان
بی له تقوا هیڅوک په هیچا برتری نلری
دی برابر عزت عجم سپــــین وی که تورمان

د اسلام آغاز او انجام

زمکه د مکې وه بیــــی اوبو او بی حاصله
نه پکښی یو گل ونــــه گیاه زر غونډله
نه پکښی ویالی وی نــــه چینی نه بارانونه

نه چادبهار د خـــــــــــــــــزان څیره لیدله
 خلک و بیدیا کښی وړی تـــــــــبری سرگردانه
 نه و تمدن نه مدیـــــــــــــــــنه چا پیژندله
 ژوندویي نعمته ســـــــــــــــــریتوب بی کرامته
 کورد خدای پکښی و د خطر طمع تری کیدله
 خدای پکښی پیدا کـــــــــــــــــر محمد د عبدالله نه
 هغه چه ځانگـــــــــــــــــوئی ملایکوځنگوله
 هغه چه یی عدل راوړ مشر شکانو ته توحده
 هغه چه کعبه له بـــــــــــــــــتانو پاکوله
 هغه چه یی عدل او انصاف راوړ جهان ته
 هغه چه ددی دنیا څیـــــــــــــــــره یی بدلوله
 هغه چه خواران او غریبان یی عزیزان کړه
 هغه چه په فقر یی شـــــــــــــــــاهی و پر ځوله
 هغه چه یی وړان کړ د فـــــــــــــــــساد او ظلم کور
 هغه چه د دنیا یی بل دنـــــــــــــــــیا ته جوړوله
 دی هغه یو گل و، چه جهان پری پسرلی شو
 راغله دغه گل ته د جـــــــــــــــــنت دباغ بلبله
 رایی وړه نغمه ملکوتی خلک یی راویښ کړه
 غوړد شرق و غـــــــــرب ته دا نغمه ورسیدله
 رایی وړه باطن تـــــــــــــــــه رنا یی د معرفت

ننوته زړوته چـه بیا هیڅ ونه وتله
 دا بنایسته رڼا چه شـوه ظاهره په انسان
 حوره د جنت یـی تجلی ته پخسیدله
 جوړه مدینه کـره له یثرب نه محمد
 ده داسلامی تـمدن سـته کینودله
 زړونه یی قوی کـره په ایمان دایماندارو
 حکه به یو تن لـسـوته ماتی ورکوله
 جوړ یی مسلمان نه د جهان لوی قهرمان گر
 هرځای داسلام جـنده په سر ورپیدله
 لوی جهاد شروع شـوچه په الله اکبر به
 زمکه له هـیـته لکه پاڼه ریریدله
 نن هغه قوت کله پـاتـی مسلمان کښی
 هغه روحیه مسـلمانانو وبایلله
وینو کښی اوس نه لامبی مسلم شود ابو مهی
نه ورکوی سرخو سرسـایه یی ومنله
 نه کوی جهاد نفل کـوی او وظیفی کوی
 مفت ثواب ته ملا مسـلمانانو وتړله
 تش د خولی په ذکرخدایه ستا خوښی رضا غواری
 ستا رضایی هرڅـه نه ارزانه وگڼله
 هغه طاعت نکړی چه پکښی یوڅه تاوان وی

مونځ کړی خودکات بــــاندى ئی خيټه و اچوله
 هم د ظالم لاس بنکلهــــوی هم دخدای کتاب
 هم کښینی واعــــظ ته هم که ډمه گډیدله
 هم څکی د زمزم اوبــــه اوهم د مظلوم وینی
 خان کوی هم دا او هــــم هغه کله ناکله
 نیسی لاروژی خــــوناتوی ئی په حرامه
 هیڅ وخت ئی حرامــــونه رژه ونه نیوله
 هغه بڼه سپری هم نشته اوس په کور او کلی کښی
 بڼه به ئی چه بنکاره کــــول گناه به ئی پتوله
 رابه غی مسجد ته چه تــــوبی به ئی ویستلی
 پت به شوله خلکو چــــه توبه به ئی ماتوله
 اوس خومجاهر فــــاسق ((الفتنه)) هیڅ نکړی
 اوس خو رقاصه لــــوڅه میدان ته ووتله
 دامسلمانی خواخــــرت کښی په کاریری نه
 داسی مسلمان نه خو دنیا کښی څه جویری نه

په ځان مینه!

په ځان مینه! په جانان شه مین

په قام مینه! په افغان شه مین

مینه چه هرثومره عالی وی بنه ده
په سپوژمی ستورو دآسمان شه مین
مینه کبئی فرق د شرق و غرب مه کوه
په صبحدم،مانبام یو شان شه مین
بنکلا که لورو ژورو کبئی وی
په غرو، درود بدخشان شه مین
هواکبئی و کوره د ویخو او بنان
هم په شبنم هم په باران شه مین
د طبیعت بنایسته هر وخت کبئی گوره
هم په بهار ه په خزان شه مین
هرخوک په خپله معشوقه وی مین
په عشق مین شه! په عرفان شه مین
گبروتر ساوی که وی خپل که پردی
په بنایسته نوع دانسان شه مین
پریرده بلبل چه په گل مینه کوی
ته هم په گل هم په باغبان شه مین
یوازی خپله باغچه مه ستایه تل
(الفته) راشه په جهان شه مین

محيط او انسان

سوزوی مواوبه هم چه په جوش راشی
اوبه اورشي چه محیط یې شی سور اور
په هر شی کښی د محیط تاثیر بنکاره دی
وي بی زهرو چه اوبو کښی وی منگور
په اواربستر کښی سیند درومی آرامه
خو په چر کښی یی بیا گوره شروشور
لوگی اورخه پیدایې خو اورنه دې
د محیط اغـیـزه کله لري مور
له یوه پښته رڼا او لـوگی دواړه
د یوه مخ منـوـر او د بل تور
محیط چا نه چنگیزه جور چانه بودا کړ
د محیط مخلوق هم فخر هم پیغور
کله کله خوک پیداشی په محیط کښی
چه محیط ورپسی خي که خي هر لور
زورور انسان په هر څه زورور دي
په محیط په زمانه اوداسی نور
دا انسان دی چه آرام محیط نارام کړی
یا نارامه محیط کـړی د سکون کور

په هر څه کښي دي عيان تفاوتونه
 يوشان نه وي د څيری اولوخی اور
 انسانانو کښی شته څومره ډير فرقونه
 نه دي يو راز اوسيدونکي د يو کور
 دگاندي کارله ټاگوره پوره نه دی
 گاندي جی هم نشی کړی کار د ټاگور
 بازنه مه غواړه نغمه دبلبلانو
 مه کوه په توره لـوکړه يي په لور
 د چالاس توری ته جوړ د چا هنرته
 دهرلاس د گوتو کارنه دی انځور
 انسانی قوه خوپوهه ده تميزدي
 حیوانی قوت دي بي تميزه زور

عمل او عکس العمل

مینوژوب اغوستل بڼه که بد عمل دي
 د دلاق اوچادری عکس العمل دي
 د ډير قيد نتیجه ډيره آزادي ده
 د روهي عقیده ساديـزم ته تکل دي
 ډير فشار کله شـی ډير دوام کولی

د شديدي شكـــــــــــــــــنجى عمراقل دي
 كه افراط دى كه تفريط يو د بل سرخورى
 هريوبل ته قـــــــــــــــــبركن د بل اجل دي
 حقيقت كښى خپل خان وژنى چه بل وژني
 مري هغه اورچه سيزلى ئى ځنگل دى
 كه نن وى ستـــــــــــــــــا رسي او د بل غاړه
 دا رسي سبا ته ستـــــــــــــــــا د غاړى ول دى
 انتقام ته تېرى زړونـــــــــــــــــه ترڅوتېرى
 بايد يخ شى هغه زړه چه اور پېرى بل دى

سوتې

د سوتې او سياست خـــــــــــــــــود قديمه آشنائى ده
 د سوتې په زور ئى كړې په هروخت كښى آغائى ده
 په ليمو راننباسى نـــــــــــــــــاتـــــــــــــــــراش سوتې په زوره
 وائى سترگو كښى ځاى ور كړى دادسترگوسلايى ده
 چه ډب نه وى ادب نه وى د سوتې د خولى منطق دى
 ډبولو رابنودلې ډبـــــــــــــــــيدلى دانائى ده
 ظالمانو يو وهلى تـــــــــــــــــكـــــــــــــــــولى او رتلى
 زړه كښى ويره سر كښى ويره زمونږبرخه گدائى ده
 ضرباضربوزده كړى په مونـــــــــــــــــر ضرب زباني ده

د ضربی قوه کښی ضرب شته د سکی ضرب کفایي ده
 چه وهی موراته وایی گوری اوس به موسری کرم
 په وهلوسری کیـــــــــــــــــرو د زور لښته مو دایی ده
 د موسی امسأ چینی کـــــــــــــــــری له وچ کانی نه روانی
 د دهقان لاس کښی یی کری قلبه سمه په غوایی ده
 گدا خان پری دی ساتلی د خروری سپی له خولی نه
 یو رانده لره کری دـــــــــــــــــیره بڼه رهنمایی ده
 کله شی خلی د سترگو بیـــــــــــــــــنا سترگی رندی وي
 د رنجو سلایی سترگوـــــــــــــــــو ته ورکری زیبایی ده
 چه سوتی سلایی بـــــــــــــــــولی اوله چانه شرمیری
 بڼه په زورکښی راروانـــــــــــــــــه یاره ستا بیحیایی ده

خپل او پردی

لری بیل بیل رنگـــــــــــــــــونه د یو چمن گلان
 یوشان په گل مین دي دهرخای بلبلان
 بلبل کارغه نه بیل شود ذوق په اختلاف
 د گلومینی خپل کـــــــــــــــــره بلبلي پتنگان
 خپلوي د سیرت بڼه ده خپلوی نه صورت
 خیره کښی خوپردی هم ښکاری کله یوشان
 رنگ شکل ته مه گوره مغنی نیسه نظرکښی
 ظاهرکښی لکه غـــــــــــــــــنی ښکاریری غنلان

په اصل کښی که یودی بیا هم سره یونه دی
 چیرته د پسرلی بـاد او چیرته د خزان
 د سرسترگی جدادی د زړه سـترگی جدا
 وینتوب د سترگو کله وینتوب دی د وجدان
 طوفان دباد که هرڅومره قوی دی په ظاهر
 قوی په حقیقت کښی نسیـم دی د نیسان
 د خیراود شراصل که یوهم وی یونه دی
 لطیفه وړمـه ده همجنسه د طوفان
 په وینه باندی مینه د دین شـوله غالبه
 قربان عقیده نه هـرڅه کره مسلمان
 بلال حبشی ورور شو مسلمان سره د فارس
 مومن خپل دی عـرب وی که افغان
 پردی شو محمد نه خپـل تره ابولهب
 زید خوی د محمد شو چه رایی وور ایمان
 پردی چه وی له خدایه خپل نه دی د مومن
 د نوح خوی گوره نه دی د نـوح د خاندان
 په مینه پردی خپل شی بی مینی خپل پردی شی
 په دی راز بڼه پوه شـوی د زرونو خاوندان
 که زرونه مرور وی که نه وی الفـت زرو کښی
 که شي غاړه په غـاړه پخلا نه دی یاران

د شاعر ترنم

په موجونوسپور ټيـــــــیــــتيري او جگيري
 ترقی ده د موجــــــــــــــــــــــــــــونو تلاطم
 مساوات د نړاو بنځی به همدای
 چه میرمینی لــــــــــــــــــــری حق د تقدم
 که هرڅه شی وروربه نشی د خوارانو
 نازولی خـــــــــــــــــــــوی د ناز او تنعم
 د قیامت انتظار څه کړی همداوس شته
 چاته حـــــــــــــــــــــوری غلمان چا ته جهنم
 وخت د قیل اود قال نه دی حال ته گورئ
 اوس د حال په ژبه کــــــــــــــــــــیری تکلم
 ژبه بنده قلم بند فکر بندی دي
 د حال ژبه بنـــــــــــــــــــــده نکړی تظلم
 غمازان بربر غــــــــــــــــــــبریزی نور ټول غلی
 یوشاعر د خــــــــــــــــــــان سره کړی ترنم
 خلک ځکه وی چوپ ناست ماتمخانه کبئی
 چوپتیا ده دــــــــــــــــــــیر بنه اظهار د تالم
 څه چه بولي واقـــــــــــــــــــــعی او حقیقی څوک
 توهم دي تــــــــــــــــــــوهم دي توهم

امیدونه راژوندی کره

امیدونه راژوندی کره خا—اورو لاندی مایوسی کره
په نطفه کبني دروغ ورنې مړه مری کبني چاپلوسی کره
د حافظ سوتې چه لگی د یی—وه بل په سرونو
دا کوتک کوتکماری خ—و دې وړې سملاسی کره
لوڅه توره ژرپڅیری یی—ا زنگ خوری یا ماتیری
تیکی دی لباس د توری خپ—له توره لباسی کره
قدرت بنه دی ورسره چه هم ه—نروی هم حکمت وي
چه یی نور په جبر کاندی هغه ک—ار په شابسی کره
توروي دي زړه له سپ—ینه ورځ درته شپه بنی
ورکه دارنا دبنمنه تکه ت—وره جاسوسی کره
چه ولس دپاره کار ک—ری دا ولس په خیر او گټه
ولس هم درسره مل ک—ړه رویه هم ولسی کره
مروړخلک پخلا کره قح—طی ورکه د خندا کره
بروسی شونډی په مسکا ک—ړه بی سببه دار پانسی کره

د عصر دلبره!

ته د دی عصر د لــــبريې	ته منظوردهر نظر ئي
په خو بانو کښي افسريې	مبارک شه! مبارک شه!
آراســــته په زر، زيوريې	دالماس تاج دې په سردي
معطر مشک و عنبر ئي	د بنکلا ثــــاني دې نشته
له هر چاڅخه بهــــتر ئي	تول دې تل ثنا صفت کړي
سر تر پايه تول هنر ئي	عيب دې څوک ليدلی نشي
آيا د نه هم خبر ئي	خوشــــپي ورځي درته وائي
چه پر يوزي هــــغه لمريې	چه بنکلا وي يو څــــو ورځي
که هر څــــو بنکلي بشر ئي	دا څيــــره نه پاتي کيږي
زيړي لــــمر د مازد يگر ئي	د جگ غــــره په جگه څوکه

جوى انقلاب

دا هواد طوفــــانــــونو هيو لئ ده
هندوکش پامير د لــــوى طوفان ماوى ده
زلزلي که وران کــــړه خلم کښي کورونه
د سيلاب خواهم سره په مونږ بيا بيا ده
توري لري تل زمونږ په سر و گړزي

گړزوگړوزدې تــــــندرېزه يې برېښنا ده
له بارانه ئې سېــــلاب راځي د مخه
نه سبا نه بېگا گــــــوري څه بلا ده
خلک وړي کورونه وړي فصلونه هم وړي
د عمل د آزادي دغــــه معنا ده
د چا ځوي مړ د چا پلار مړ د چا وروزمړ
کونډي ژاري د ځــــوي مړو واويلا ده
مصيبت په مصــــيبت غم په غم اوري
دا فضا د غم بــــاران سره آشنا ده
د خوبنيو کورئې وران کړزړونه يې مات کړه
هيره کړې خولو خــــندا شونډو مسکا ده
مهار کړي هېچا نــــه دي سيلابونه
څومره مطــــلق العنانه اوريا ده
له بډايه په څنگ ځي خواران ئې چټ کړه
نه وړي هغه سرمــــايه چه د دربار ده
د جوي انقلاب زړه پــــه مونږ سوړ نشو
که په کور کښي مو هــــر څو سره سنا ده
د فضا تسخير تــــه ملا بشر ترلي
فضا ځکه قهر جــــنه په هر چا ده
پاکستان د هنداو نيپال کښي سيــــلاتونو
تباهي ته ملا تــــرلي د دنيا ده

زلزلی د چین شمال کښی خای نیولی
په قفقاز کښی زمکه هم په ریردیدا ده
فلیپین کښی زلزلی قیامت جوړ کړی
ناقراره نارآرامه آسیا ده
زمکه څه وینی په مخکښی چه له پاره
لکه پانه هر وخت ریردی وارخطا ده
چهله قهره زرگی دک د طبیعت شی
تشوی یی په مونږ، مونږ کښی څه گناه ده
نفس ظالم تربور ظالم دي خان ظالم دی
له هر چا ظالمه لا هوا ده
چه په دغسی هوا کښی یی غټ شوی
سره! ستا مغزو کښی هم دغه هوا ده

۱۳۵۵ اسد هـ ش

نوی گل

د حاکم نوم چه ولـ سوال شو تحول دي کنه
ددي ملی نهضت هـمدغه نوی گل دي کنه
دیموکراسی ده فرق د سپین اوتور نشته گوری
نظریی یو شان په سپین مخ او تور اوربل دي کنه
کله وي وار د ابـی کله د ابا د لته
حق مساوي د گلاآغا او بي بي گل دي کنه

د پروڼ کونډه که نن بیا په ډنگ وډول وډیری
 که ابتکار نه وي نغمه او ســاز خو بل دي کنه
 د غرونوټور دیوان یې واورو باندی سپین وښودل
 تعجب مه کوئ بل خــای نه دي کابل دي کنه
 جهل لوي عیب دي عوامــونه د خاصو خلکو
 د عارف جهل، جهل نــه دي تجاهل دي کنه
 د خوار غریب غفلت هر چاته څومره بد ښکاری
 چه بد نه ښکاري د خــوبانو تغافل دي کنه
 ستا گناه نه ده ولــسواله ملامت نه یې ته
 دا چه په مونږ هرڅه کوي زمونږ تحمل دی کنه
 ته دیموکرات یې خو له تانه د کتاتور جوړول
 د بل چاکار نه دي ډاکار زمونږه خپل دی کنه

آزادي

آزادی ده ژونــدانه لره اکسیر
 لوی دولت دي ورسره خیر کسیر
 په عادي نظر کتل ورته گناه ده
 ناپوهی ده د وجــدان او دضمیر
 پت عزت د ژونــدانه آزادی بویه

بې له دې وی ژوند ذلیل خواری وحقیر
آزادي د تن او غـرو څه پکار ده
که دې فکروى تـرلى په ځنځير
چه آزاده فکر لری په جيلخانه کښی
دی ازاد دې نه غلام غوندی وزیر
په تش لاس ازادی نشي څوک ساتلی
ازاد نه دې بل ته اړ وړی فقیر
چه وطن او ملک آزاد وی کله بنایي
چه یی خلک د څو تنو وی اسیر
باداري د زور اوزرو چه کړی ورکه
ده هـمدغه آزادي وړ د تقدیر

خپلواکی

د ملی ژوند اساس خپلواکی ده
د ملی غرور ژوند، سرلوری ده
د څو تنو څو کسو خو، نه ده
پکښی برخه د هر هر سړی ده
حفاظت یی په سر او په مال
د هر چا وظیفه ایمانی ده

په تش لاس ئي ساتنه ده گرانه
لوی دښمن ئی خواری بیوسی ده
په ملی قدرت لاس ته راغلي
په ملي اتحاد د متکي ده
چه هرڅومره ملت متحد وي
خپلواکی ئی هغومره قوی ده
په ملي تربیه قوت مومی
په ملي روحیه کښی خوندي ده
تینگ اساس ئی ملي اقتصاد دی
خپلواکی نورو نه بی نیازی ده
په ملی ثقافت قوم ژوندی دی
کلتوری سرامایه ئی هستی ده
راشئ! ورکه خواری کړو وطن نه
ترقی لورته هڅه حتمی ده
ورکه کړئ بـاداری و څو تنو
خپلواکی د فرد فرد آزادی ده
په آزاد او خپلواکه وطن کښی

روا کله پــــه بل باداری ده

زما وصیت

غوارمه چه مرگ می وی په شان د یو فقیر
نه دی پکښی ویــــروې نه د خلکو ډیر بهیر
نه دی راډیــــوکښی وی زما مرگ اعلان
نه دی وی زما په قــــبر خان و بیگ اومیر
خاوروته دی وســــپاری هغه دهقانان
هغه چه کــــری تخم اووړي خیر کثیر
نورڅه نه وړم عجز اونیا ز به وړمه خدای ته
رحم او کــــرم ته به یی وړم عذر و تقصیر
لاس کښی که څه نه و، چه نهروړی ماړه کرمه
زړه کښی خوڅه و، چه یی په دوی کرمه زهیر
بڼه به وی که لــــرمی دا تیاره قبررنا کاندی
که می رڼا کــــری وی د چا ذهن اوضمیر
مکړی دریاً دپــــاره ماپسی خیرات
خان پسی نه غــــوارم خیراتونه چشمگیر
ورکړی غــــریبانوته که وی زماڅه مال
پت غوندی له خلکو چه پکښی نه وی تشهیر
خدای ته ډیر نږدی وی له هرچا څخه الفته

هغه چه دنيا كښي وي غـريب خوار وحقير

په ۱۳۹۲/۱/۱۲ نيټه پای ته ورسيد تايپينگ يی

ما په دوه پنځوس کلنۍ کښي کمپوټر زده کړه شروع کړه ،او کمپوټر می د خپل ضرورت په اندازه زده کړه ،او تايپينگ می چه کله زده کاوه ځان سره می وويل راءه د الفت صيب دا کتاب چه زما ډير خوښ دی د کمپوټر صفحي ته راوله ،همداسی می وکړه ،تايپينگ می زده شو .کتاب کمپوټری شو .

د يو بيطرفه افغان په صفت هر افغان ته چه په هر نظر او فکروى بايد يوځل دا کتاب مطالعه کړی، بيا يی نظر خپل دی

په ډير درنښت دوکتور مير ابرار (کمال) ملک زى د مرزا محمد ابراهيم خان ملک زى

خوى د لغمان د ولايت د قرغيو دولسوالى

د برکمالپور د حاجى صاحبانود کلی څخه

مننه چي مو ولوست
مېږه مېږه

پاي
مېږه

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**